

**XV. évf. 10. szám
2025. október**

Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<https://www.jamk.hu/hu/kemlib>

<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató

Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia

Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Márku Mónika,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde

Műszaki szerkesztés: Török Csaba

ISSN 2062-5782

Tartalom

Szervezetfejlesztés könyvtárunkban (2017-2025) – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK.....	3
MEGYEI KÖRKÉP	11
„Fáklyák, lángok, fények, tudták miért élnek...” - az aradi vértanúkra és Jókai Móra emlékeztünk – BACSÁNÉ FULI ANIKÓ, TATA	11
Októberben is találkoztak a NetNagyik – HATVANI ISTVÁN, JAMK.....	11
Nyilvános buddhista tanítás a karmáról – HATVANI ISTVÁN, JAMK.....	12
Egy csipetnyi Őrség – MACHER PÉTER, JAMK	12
„Eltépném lelkemet” - Vörösmarty Mihály életrajzi regénye	13
KSZR KÖRKÉP	14
Új helyen a csémi könyvtár – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK.....	14
KITEKINTŐ.....	15
Egy nap a népmesék bűvöletében – GERGINÉ KOLOK MELINDA, JAMK	15
József Attila Baranyában – MÁRKUS ISTVÁN, PÉCS.....	15
GYEREKSAROK.....	17
Közel került hozzánk az eltávozás – VARGA-DUBA RÉKA, JAMK.....	17
Mesesarok a gomba alatt... – SULLER ILDIKÓ, JAMK.....	17
HELYTÖRTÉNET, HONISMERET	18
A II. világháború Komárom-Esztergom vármegyékben – MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	18
Csapó Csaba előadássorozata a városi könyvtárban – GÁBOR KITTI, DOROG.....	19
ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK.....	20
Beiratkozási akciók az Országos Könyvtári Napokon – FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK.....	20
Álmodtunk a könyvtárban – HATVANI ISTVÁN, JAMK	21
Álmos kocsma víz – MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK	21
Álom és valóság fotós szemmel – TARIÁNNÉ TIHANYI TÍMEA, JAMK	22
Nincs semmi baj...Schmölcz Margittal – ILLÉS ZSÓFIA, TATA	22
Álomversek nyugdíjasoknak – MAGALÁNÉ KOVÁCS ANDREA, JAMK	23
Ha egy nő álmodik, és meg is valósít - Író-olvasó találkozó Zubor Rozival – ÁRVAI NÓRA, JAMK.....	23
Írók titkai – Benyák Zoltán estje – MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	24
Játszani is enged... a TMJV József Attila Könyvtár foglalkozásai testközelből – SULLER ILDIKÓ, JAMK.....	24
Nincs semmi baj – könyvbemutató – MACHER PÉTER, JAMK.....	25
Október – Az Országos Könyvtári Napok hónapja – TURI MIKLÓS, KOMÁROM.....	26
Pápes Éva felnőtteknek mesélt a tatabányai József Attila Könyvtárban – MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	27
Racemachine a könyvtárban – MACHER PÉTER, JAMK	27
Emberek –hagyomány, bölcsesség képeken – SUGÁR GABI, JAMK	28
Interaktív mesejáték a könyvtárban - „A szegény ember szőlője” című népmese életre kelt! – MAKÓ LILIÁNA, TATA.....	29
KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS	30
2025. október	30

Szervezetfejlesztés könyvtárunkban (2017-2025)

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

*„Ha varrsz, sem varrhatod meg közös takarónk, ha már szétesett...”
(József Attila)*

2017-ben vettem át a könyvtár vezetését, és tulajdonképpen rögtön belecsöppentem az új könyvtár építésébe, az ideiglenes és több helyszínen történő szolgáltatás megszervezésébe, majd az igazi rémálomba: a COVID-19 okozta karanténba és bezárásokba. Az energiaválság szerencsére nem érintette a már átadott és megújult épületünket, a fiókkönyvtárak azonban bezárásra kényszerültek.

Tanulmányaim során egy nagyon fontos dolgot megjegyeztem. Semmi sem olyan fontos egy szervezet működésében, mint a humán erőforrás. Megbízható és elkötelezett embereinket meg kell becsülnünk, ők pótolhatatlanok, a motiválatlanokat, a kevésbé jól teljesítőket pedig érdekeltté kell tenni a „jólműködésben”.

Előfordulhat, hogy a kollégáinknak időnként nehezebb élethelyzetben kell helytállniuk, és a munkahe-lyükön ilyenkor nem tudnak száz százalékosan teljesíteni. Hiszem, hogy a szervezetnek, a kollektívának meg kell tudnia tartani őket. Azt is hiszem, hogy ezek a kollégák később erősebben kötődnek a szervezet-hez, és ha más kerül „bajba”, visszaadják azt, amit korábban kaptak. Harmonikus egyensúly alakul így ki, aki korábban kapott, az később visszaad. Figyelni kell ugyanakkor arra, hogy ez az egyensúly megmarad-jon. Azok a munkatársak, akik hosszú ideje csak „kivesznek” a közösségből, visszaélnék a kollektíva erejé-vel – nos, ők nem valók közénk.

Könyvtárunkban a fenti pár mondat alapvetés. Ezzel mindenki tisztában van.

Mi is az a szervezetfejlesztés? Tervszerű, hatékony, a szervezet egészére kiterjedő, felülről szerveződő törekvés, melynek célja a hatékonyság és az életképesség növelése, a szervezeti folyamatokba való terv-szerű beavatkozás útján, a magatartástudományi ismeretek felhasználásával.

Hogyan fogtunk hozzá?

2019-ben az ELTE PPK Szervezetfejlesztési Kurzusának hallgatói kérésünkre szervezeti diagnózist készítettek rólunk. Két célunk volt a programmal: egyrészt a már említett nehézségek miatt megviselt kollektíva állapotának felmérése, másrészt az értékeink beazonosítása. Minden kolléga részt vett a felmé-résben, egy napot szántunk rá, 4 csoportban dolgoztattak meg minket a hallgatók. Nagyon sok megtartan-dó értéket találtak-találtunk magunkban (szakmaiság, a könyvtár által nyújtott szolgáltatások, a belső tá-mogatottság). Meglévő negatív értékeket is találtak bőven: rendezetlenség, az infrastruktúra hiánya, kommunikáció, működésbeli jellemzők, motiválatlanság, megbecsülés hiánya. Egy 50 oldalas dokumen-tum született, mely rámutatott a hibákra, de az erősségekre is, feltérképezte, hogy a kollektíva szerint mi-lyen az ideális munkatárs és az ideális vezető. A dokumentum elérhető itt:

Szervezeti diagnózis

Hogy mi jellemezte a szervezet állapotát 2017-2019-ben, azt az alábbi szófelhő megmutatja:

A szervezetfejlesztő munkánknak két nagy területe volt és van: szervezeti és egyéni szinten is történnek beavatkozások:

Szervezeti szinten	Egyéni szinten
Szervezeti diagnózis	Munkaköri leírások teljesítménymutatókkal
Közös stratégia	180 fokos teljesítményértékelés
Közös tréning	360 fokos teljesítményértékelés
Képzési terv	Képzések, tréningek
Dolgozói elégedettségmérés 1-2	Dolgozói elégedettségmérés 1-2
Tudástérkép	Beszélgetések
Csapatépítés	Egyéni támogatások
Munkafolyamatok változásának monitorozása, harmonikus elosztása: Közösségi munkaidőtükör	Egyéni munkaidőtükör

1.Szervezeti szint

1.1.Közös stratégia

A szervezeti diagnózisról már esett szó, nézzük most át, hogyan alkottuk meg közösen a stratégiát!

Rendkívül fontosnak tartom, hogy az intézményi stratégia közös munka gyümölcse legyen. Egyfelől az építkezés sokkal szélesebb alagra épül, másfelől pedig a megvalósítás könnyedebben megy: a kollégák ismerik a célokat, és magukénak érzik azt. Intézményvezetői pályázatom ciklusa egybeesik a stratégiai ciklusokkal, így adott volt, hogy pályázatom alapját a közösen elkészített stratégia alkossa. Nézzük meg, melyek voltak a főbb lépések:

1. Beazonosítottuk értékeinket: meglévő, vágyott és hiányzó kategóriákba szedtük őket.
2. Osztályonként, munkaterületenként kis csoportokban SWOT analízist végeztünk, majd ezekből alkottuk meg azt a SWOT-táblát, amely a stratégia alapjául szolgált.
3. Jövőképünk minden egyes mondatát és szavát együtt rágtuk át.
4. Küldetésnyilatkozatunkat megfuttattuk a kollégák körében.
5. A stratégia elkészülte után a konkrét teendőket lebontottuk egyéni szintre.

Aktuális stratégiánk elérhető itt:

https://www.jamk.hu/sites/default/files/dokumentumok/JAMK_Strategia_2022.pdf

1.2. Tréningek

Az évek során több tréninget is szerveztünk. Egyet mindenképpen szeretnék kiemelni, ez pedig Ram-bala Éva három részes *Erőszakmentes kommunikáció* tréningje. Mit tanulhattunk meg belőle?

- Hogyan legyek kritikamentesen őszinte, például a családomban.
- Hogyan tudom a munkatársaim mondandójának lényegét meghallani, akkor is, ha nem értek velük egyet.
- Úgy konfrontálódni, hogy közben inspirálom is a másikat a változásra.
- Ha kimondom a kérésem, megnő az esélye annak, hogy megkapom, amit szeretnék.
- Hogyan álljak ki magamért, miközben a másakra is figyelek.
- Minden konfliktus egy lehetőség a közeledésre vagy a távolodásra.

Nagy tanulság volt számomra, hogy az erőszakmentes kommunikációt leginkább nem is az olvasókkal kapcsolatban tudjuk használni, hanem az egymás közötti interakciókban. Természetesen nem arról van szó, hogy eddig lekiabáltuk egymást, vagy veszekedések voltak a könyvtári terekben, hanem sokkal inkább arról, hogy saját magunkon tettünk erőszakot a felvállalt konfliktusok helyett. Magyarul: inkább nem szóltunk kollégánknak, ha nem jól végezte a munkáját, vagy csak egyszerűen nem szedte ki a megromlott ételét a hűtőből, hanem „nyeltünk”. Erről ma már nincs szó.

RAMBALA

Egy számomra fontos kapcsolat, ahol szeretnék változtatni a saját kommunikációm.

GIZHETI

MEGFIGYELÉSEM

Mit láttam, hallottam: minősítés, általánosítás, feltételezés és kritika nélkül.

ÉRZÉSEM, SZÜKSÉGLETEM

Egy érzés egy emberről szól. Minden embernek ugyanazok a szükségletei és kielégülésükre végtelen számú megoldás található.

érzek, mert

KÉRÉSEM

Jelenre vonatkozó, megcselekedhető, mérhető.

MÁSİK LEHETSÉGES ÉRZÉSE, SZÜKSÉGLETE

érzel, mert sokra értékeled a(z) ?

ÉLETSZERŰ CSELEKVÉSI TERVEM

Minden érintett fél szükségleteit figyelembe veszem.

ÉRZÉS

Amikor kielégülnek a szükségleteim

- kinyílás
- éhszet
- bizakodás
- boldogság
- derű
- elégedettség
- érdeklődés
- felelősség
- gyönyör
- hűza
- igazság
- kíváncsiság
- lekezeltség
- megérintettség
- megkönnyebbülés
- meglepődöttség
- nyugalom
- vidámság

Amikor nem elégülnek ki a szükségleteim

- bezáródás
- aggodalom
- bizonytalanság
- csalódottság
- dőbbenet
- ékesenedség
- fájdalom
- félelem
- feszültség
- kétségbeesettség
- kiábrándultság
- magányosság
- reménytelenség
- rabság
- szomorúság
- szorongás
- tehetetlenség
- undor

SZÜKSÉGLET - AZ ÉRZÉSEM GYÖKERE

- kapcsolódás
- bátortás
- együtműködés
- gondoskodás
- gyengédség
- helyreállítás
- kölcsönös tisztelet
- megértés
- összetartozás
- szeretet
- támogatás
- tisztázás
- visszapjelzés (ünneplés és gyász)
- autonómia
- egyenlő esély
- spontaneitás
- szabadság
- értelem
- az élet szolgálata
- hozzájárulás
- méltóság
- önértékelés
- önkifejezés
- biztonság (fizikai és érzelmi)
- egészség
- érintés
- levegő
- folyadék
- táplálék
- mozgás
- napfény
- életöröm
- béka
- feltöltődés
- harmónia
- humor
- jótlak
- kényelem
- könnyedség
- stabilitás
- szépség
- érzékiség
- sexualitás
- szórakozás
- fejlődés
- inspiráció
- kaland
- kihívás
- kreativitás

1.3. Képzési terv

Tartalma:

A képzési terv öt évre rögzíti, hogy a könyvtári szakemberek szakmai tudásuk megújítása érdekében milyen, az intézmény alaptevékenységének megfelelő továbbképzésben vesznek részt. A képzési tervet szükség esetén évente március 31-ig felül kell vizsgálni.

A képzési terv öt évre vonatkozóan tartalmazza:

- a továbbképzésben résztvevők nevét, munkakörét, legmagasabb iskolai végzettségét, szakképzettségét,
- a képzés típusát, tervezett ütemezését, valamint
- a kulturális intézmény alaptevékenységéhez való kapcsolódás indokolását

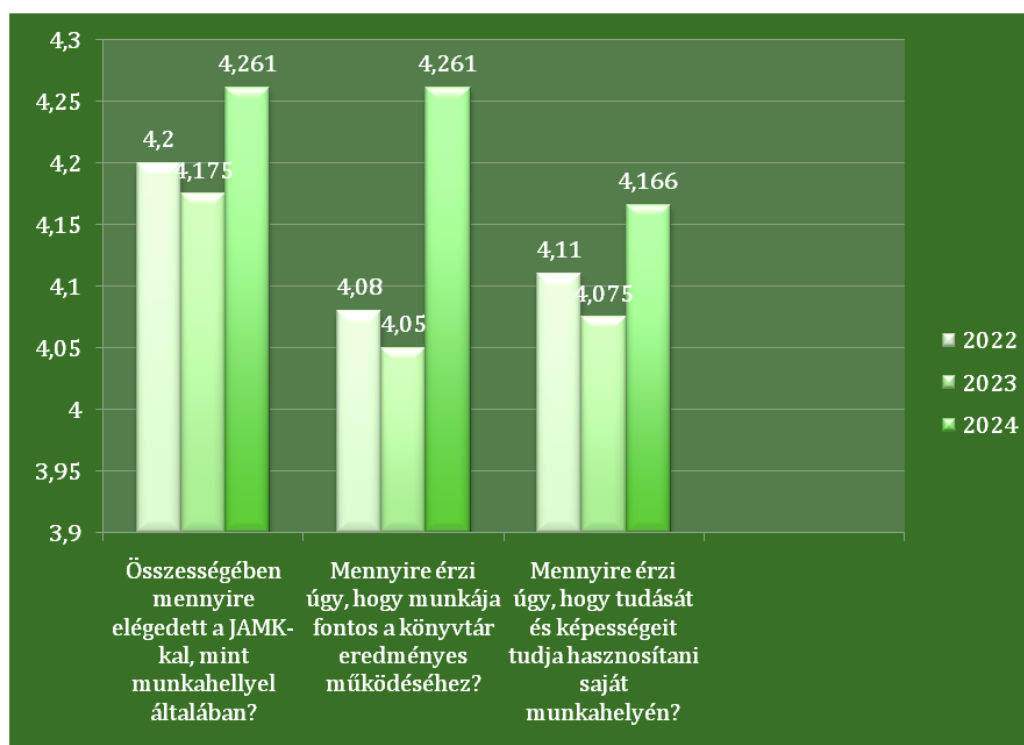
A József Attila Könyvtárban különösen figyelünk arra, hogy a képzési és a stratégiai terv szorosan korreláljon egymással.

1.4. Dolgozói elégedettség mérések

Minden év végén dolgozói elégedettség mérést végzünk, ezeket kiértékeljük, és az évzáró összdolgozói értekezleten – összevetve a korábbi évek ugyanilyen elégedettség méréseivel – bemutatom azt. Bár a válaszadás anonim, érdekes megfigyelni, hogy egy-egy kérdésre mely dolgozói csoport, osztály válaszai mozdulnak el valamilyen irányba, és ha ez az elmozdulás negatív, akkor be tudok/tudunk avatkozni a folyamatba.

Ez az elégedettség mérés rákérdez az általános elégedettségre (anyagi, erkölcsi elismerés, fejlődési lehetőség, légkör, környezet, technika, kapcsolatok, vezetők, kreativitás, munkatársak, konfliktusok, segítőkészség, információáramlás, munkaértékelés módja, gyakorisága), valamint a szervezet működésére is (szakmaiság, használóközpontság, hitelesség, együttműködés).

A legáltalánosabb kérdésre (Összességében mennyire elégedett a könyvtárral, mint munkahellyel? – válaszok 0-5 pont között) az elmúlt három év válaszai így alakultak:

1.5. Tudástérkép

A tudástérkép az egyik legjobb áttekintést nyújtó eszköz a szervezet jelenlegi tudásának ábrázolására. A szervezet pillanatnyi tudáshelyzetének áttekintésében segít, gyorsan és hatékonyan válaszolja meg, hogy a folyamatok működtetéséhez szükséges tudás hol, kinél, milyen formában és milyen módon érhető el. A meglévő tudás felmérése a tudásmenedzsment-rendszer építésének egyik alapfeladata. Egy-egy nagyobb szervezet esetében azonban komoly kihívást jelent használható leltárt készíteni akár több száz munkatársi képzettségéről, jártasságáról, tapasztalatairól. Az elkészítés minden nehézségével együtt a tudástérkép megkönnyíti az ismeretek/tudás/tapasztalat fellelését, és tudatosítja a munkatársakban, hogy a tudás nemcsak egy csoporthoz vagy egyénhez tartozik, hanem a szervezet egészének tulajdona is egyben. A tudástérkép nem azonos a tudástárral vagy tudásraktárral, mert csak rámutat az ismeretekre, azok fellelési helyére, birtokosára, de nem foglalja magában a konkrét tartalmat. Mivel Feketsné Kisvarga Anita kolléganőm a gondozója tudástérképünknek, folyóiratunkban ezt később jelentetjük meg.

1.6. Csapatépítés

Igyekszünk munkán túli időt is együtt tölteni, illetve munkán belül változatos formákat megtalálni a közösség erősítésének.

- Kávészünet: havonta, kéthavonta egy kávé és sütemény mellett a kollektíva összegyűlik: beszélgetünk aktuális könyvtárpolitikai témákról, elvégzett tanfolyamokról, felmerülő problémákról.
- Kirándulások: Selmecbánya, Tata, Dunaalmás - kerékpárral és busszal
- Karácsonyi parti: ezen az alkalmon kerülnek kiosztásra az elismerések, ekkor számolok be az elégedettség-mérés eredményéről, ilyenkor mutatom be azt, hogy mi a kollektíva véleménye rólam, mint vezetőről, és egy közösen elköltött ebéd után megkóstoljuk egymás karácsonyi süteményeit.
- Beszélgetések: elősegítem és támogatom, hogy a munkatársaim a folyosón, az irodában hétköznapi témákról beszélgessenek, tanácsot adjanak egymásnak, segítsék egymást. Nem tűnik nagy dolognak, de azt hiszem, hatalmas megtartó ereje van.
- Vásárok: negyedévente az otthon megunt ruhákat, játékokat behozzuk a könyvtárba, a többiek válogathatnak belőle (hol pénzért, hol ingyen). Egyetlen kikötés van: a vásár után azt, ami megmaradt, elvisszük egy segélyszervezetnek, ezzel is erősítve társadalmi felelősségvállalásunkat és a zöld szervezeti kultúrát.
- Barkácsolás: karácsony és húsvét előtt ügyes kezű gyermekkönyvtárosaink segítségével közösen készülünk az ünnepre.
- Jóga: hetente egy alkalommal egy kollégánk vezetésével kollektív jógán vehetünk részt.

1.7. Munkafolyamatok változásának monitorozása, harmonikus elosztása: Közösségi munkaidőtükör

2017 óta, mióta az intézményt vezetem, nagyon sok minden történt körülöttünk. A Covid-19 járvány, a mesterséges intelligencia, a közösségi oldalak előretörése, a podcastok megjelenése éppen úgy beleavatkozott könyvtárunk működésébe, mint a megújult könyvtárépületünk, és a társadalmi változások. A szervezeti struktúra azonban maradt. Elérkezett az idő arra, hogy szervezetünk felépítése is megváltozzon.

Első lépésként az osztályvezetők összegyűjtötték, hogy milyen munkafolyamatokat végeznek kollégáik. Ezeket csoportosítottuk és összevontuk, majd megalkottunk egy online munkaidőtükör kérdőívet. 5 héten át minden kollégánk kitölt 5 űrlapot (minden hétköznapon egyet). Miután az összes kitöltés megtörtént, összeadjuk az egy-egy munkafolyamatra fordított idő (azaz megalkotjuk a közösségi munkaidőtükört), ezt összevetjük a szervezeti struktúrával és igazítunk azon, ha kell: a szabad kapacitásokat kitöltjük, a túlterhelt munkaköröket pedig lágyítjuk.

2. Egyéni szint

2.1. Munkaköri leírások teljesítménymutatókkal

Munkaköri leírásaink az alábbi módon épülnek fel (a zölddel jelzett pontok különösen érdekesek a szervezetfejlesztés szempontjából):

- Munkahely
- A munkakör megnevezése
- A munkakör betöltéséhez szükséges feltételek: végzettség, kompetenciák, személyes tulajdonságok. Előfordult, hogy egy adott munkakörhöz nem volt megfelelő kompetenciája a kolléganőnknek, nem teljesített jól, rosszul érezte magát. Át tudtuk helyezni egy másik munkakörbe, itt már remekelt, szárnyalt.
- A munkavégzés helye
- A munkaidő beosztása
- Közvetlen felettes
- Közvetlen beosztottak
- A feladatok felsorolása
- Hatáskörök, jogkörök
- Felelősségi kör
- Információs kapcsolatok
- Helyettesítések
- Továbbképzéssel kapcsolatos elvárások
- Titoktartási kötelezettség

- A munka értékelésének módja: lesz erről szó a későbbiekben. Minden kollégánk évente 180, illetve 360 fokos értékelésen esik át.
- A munkakör kapcsán alkalmazott teljesítménymutatók: fókuszban és rendszerben tart, motivál, összefog, egyértelműsít, a rendszerbe foglalt mutatószámok megmutatják, hogy egy adott munkakör betöltése sikeres -e vagy sem

2.2. 180 és 360 fokos teljesítményértékelés

A kollégák és én 180 fokos értékelésen veszünk részt, a középvezetők 360 fokoson. Mit jelent ez?

1. A könyvtári beosztottak: mindenkiről három szemszögből készül értékelés → kitölti saját maga, a közvetlen főnöke és a vele egy szinten lévő munkatársai
2. Középvezetők: mindegyikükről négy szemszögből készül értékelés → saját maga, közvetlen beosztottak, vezetőtársak, és a közvetlen főnök (én)
3. Legfőbb vezető (azaz én): kitöltöm saját magamról, és a kollégáim mindegyike

A kitöltések (a sajátán kívül természetesen) névtelenek, csak a fókuszban lévő neve szerepel rajta, és az, hogy milyen minőségben van a kitöltő. Az adatokat Excel-táblázatban összegyűjtöm, majd mindenki-vel a közvetlen főnöke jelenlétében átbeszélem. Igazán akkor van baj, ha az eredmények mást mutatnak, ha a különböző szemszögek nem hasonlítanak egymásra: ez azt jelenti, hogy valaki alul- vagy felülértékeli önmagát. A saját értékelésemet is elkészítem, ezt az utolsó összoldozói értekezleten pontról pontra bemutatom a kollégáknak.

2.3. Képzések

A szervezet fejlesztésében a legfontosabb területek egyike a képzés. Erre mindig kell, hogy legyen pénz, paripa és fegyver. (Természetesen az elvégzett képzések a stratégiánkkal összhangban vannak.) Szerencsésnek mondhatjuk magunkat abban a tekintetben is, hogy a fenntartónk továbbképzési támogatást nyújt nekünk, így válogathatunk a Könyvtári Intézet már nem ingyenes képzései és más képzések között is. Az elmúlt időszak képzései:

	Belső képzés	Külső képzés
2020	43	17
2021	67	44
2022	54	16
2023	126	49
2024	147	50

*Belső képzéseink: az alapidokumentumok és szabályzatok megismertetése, Excel-tanfolyam, az adatbázisok elérése és kezelése, a könyvtárközi kölcsönzés működésének ismertetése, a Canva kiadványszerkesztő program használatának elsajátítása, robotikai képzés (NKA pályázati támogatásból), a Textlib működésével kapcsolatos továbbképzések (pl. beiratkozás, repertorizálás), elsősegélynyújtó tanfolyam. Utóbbi elindításának oka az volt, hogy egy olvasónk rosszul lett az olvasótérben, mentőt hívtunk hozzá, az ügyeletes kolléga viszont kényelmetlenül érezte magát, hogy nem tud segíteni. Ezt jelezte a vezetőség felé, akik 2 hónapon belül megszervezték a tanfolyamot, melyen a kollégák részvétele 92%-os volt.

2.4. Egyéni tréningek

Fontosnak tartom, hogy azokat a kollégákat, akiknek valamelyik kompetenciája, készsége fejlesztésre szorul (ez a mindennapi munka során és az éves teljesítményértékelésből is kiderül), egyéni fejlesztésre „nevezem” be. 4 kollégánk így időmenedzsmenttel foglalkozhatott, 1 fő pedig önbizalomhiány miatt egy coaching folyamatban vett részt.

2.5. Támogatások, jutalmazások

Nagyon fontos, hogy a kollégák tevékenységét elismerjük. Apró dolog tán, de bevezettük a „szívecskézést”, ha valamelyikünk olyasmit tapasztal egy másik kolléga részéről, ami a könyvtárat előréviszi, ami kreatív, különleges, a munkakörön picit túlmutató, akkor egy post-it szívecskével jutalmazhatja azt (egyszer már én is kaptam egy szívecskét, én magam is előszeretettel osztogatom).

Minden év végén két díjat osztunk ki: Megyei Könyvtárért Díjat, illetve az Igazgatói Elismerő Oklevelet. Azok kaphatják, akik a könyvtár jó hírnevéért, a szolgáltatási minőség fejlődéséért az adott évben sokat tettek.

Igyekszünk – igyekszünk támogatni a kollégákat a magánéletben is: félrugalmas munkaidővel, a gyestről visszatérőknek rövidített munkaidővel kedvezünk. Volt példa arra is, hogy nehezebb sorsú kollégánknak számára városérdekből való elhelyezést jártam ki, ezzel biztosítva neki egy magasabb életminőséget.

2.6. Egyéni munkaidőtükör

Az online munkaidőtükörből egy-egy kollégára vonatkozóan is tudunk következtetéseket levonni. Ezeket a következtetéseket azonban csak személyes beszélgetés után tesszük meg: ha például egy-egy munkafolyamattal több időt tölt, minden esetben megvizsgáljuk, hogy ennek mi az oka: mélyebb érdeklődés, alaposabb esetleg inkompetencia. A munkaidőtükrök eredményéről való beszélgetés 2025-ben az évvégi teljesítményértékelés része lesz.

A szervezetfejlesztés nem öncélú. Azért tesszük, hogy a könyvtár jobban teljesítsen, magasabb szintű szolgáltatásokat nyújtson. A számaink azt mutatják, a szervezetfejlesztési munkánk eredményes volt:

Mi vár még ránk?

1. Tudástérkép: vannak új kollégáink, új kompetenciák, ezeknek fel kell kerülnie a térképre.
2. Csapatkohézió: kirándulások, szakmai kirándulások, bowling, túra, biciklizés, közös főzés, mozi, színház...
3. Szervezeti kultúra: zöld szervezeti kultúránk további erősítése.
4. Belépési füzet: az újonnan belépőknek nyomjuk majd a kezébe – tudni fogják belőle, hogy melyik kollégához milyen ügyben fordulhatnak, tele lesz praktikus információkkal.
5. Egyéni fejlesztés, támogatás: coaching, tréning, kapcsolatok kihasználása és beszélgetés, beszélgetés, beszélgetés.

Fárasztó és véget nem érő útra tér, aki a szervezetfejlesztést komolyan műveli. De megéri. Megéri a könyvtárnak, a vezetőknek, a kollégáknak és természetesen a szolgáltató közösségnek is.

„Fáklyák, lángok, fények, tudták miért élnek...” - az aradi vértanúkra és Jókai Móra emlékeztünk

BACSÁNÉ FULI ANIKÓ, TATA

Hogy kik voltak az aradi vértanúk és hogyan kapcsolódik hozzájuk Jókai Mór? Erről és még sok más érdekességről hallhattak 2025. október 2-án a Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban, illetve 2025. október 6-án a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Csilla von Boeselager Idősek Napközi Otthonában és a Vakok Állami Intézete Tatai Rehabilitációs Központjában az érdeklődők.

Például arról, hogy Lahner György vezérőrnagyot, a III. honvéd zászlóalj parancsnokát épp 54. születésnapján végezték 1849. október 6-án Aradon. Vagy hogy Batthyány Lajos miniszterelnök börtönének, a Neugebäudenak a fogja volt – többek között – Madách Imre is, akiben itt körvonalazódott Lucifer alakja. Illetve a festőművész-szobrász Teleki Blanka grófnő is, akit forradalmi relikviák gyűjtéséért, forradalmárok rejtegetéséért és párizsi emigránsokkal való kapcsolattartásért ítéltek börtönre. Elhangzott a szálalóigévé vált Arany-idézet: „Levágva népünk ezrei... Király, te tetted ezt!”...Hogy Brahms Magyar táncait Reményi Ede hegedűművész, Görgei Artúr egykori hegedűse ihlette... Hogy 1871-ben állíthattak először emlékművet az aradi 13 kivégzésének helyszínén. S hogy 1890-ben egy másik, Zala György emlékművet is állítottak emlékükre, melynek 1890-es avatásán ott volt Klapka tábornok, Damjanichné, Munkácsy Mihály, majd – pár nap késéssel, felgyógyulva –

Jókai Mór is. Az író, aki így emlékezett Az aradi vértanúk-ra...

„...Nem vagytok halva ti hősök!”
Még gyermekek ők, játék csak a harc,
S már játszva is ők koszorúkat aratnak,
Hisz győzni kell a honfiseregnek
Emlék szentelte földin Aradnak.
Nem verve, de meghódítva az ellen,
Kardját lebocsátva köszönti
A porbabukott s felemelt lobogót;
Úgy fognak győzni, miként ti.
"Nem vagytok halva ti hősök!"
Majd ha beköszönt a sötét zivatar
És hangzik a szó: előre! halálba!
Ott leszte: a vértanúk árnyai mind,
A szent lobogókra kiszállva!
Hős szellemetek lesz ott a vezér,
Mely győzni tanít, vagy halni hazánkért.
S boldog lesz a hon és teljesülend,
Amit égből imánk kért.
"És éltek örökre, ti hősök!"

Októberben is találkoztak a NetNagyik
HATVANI ISTVÁN, JAMK

Október 13-án ismét összegyűltek a Tatabányai NetNagyi Klub tagjai könyvtárunkban. A nyári szünetet követően szeptemberben és októberben is a Windows 11 volt a téma.

A foglalkozásokon azt vizsgáltuk meg, milyen különbségek vannak a leköszönőben lévő

Windows 10 és az új Windows 11 között: hogyan alakult át a felhasználói felület, és milyen új lehetőségeket kínál a rendszer a mindennapi használat során. Emellett szó esett a Windows 10 támogatásának közelgő megszűnéséről is, amely sokakat érinthet a közeljövőben.

Nyilvános buddhista tanítás a karmáról

HATVANI ISTVÁN, JAMK

Október 17-én a Tatabányai Gyémánt Út Buddhista Közösség szervezésében nyilvános buddhista tanításnak adott otthont könyvtárunk. A résztvevők a buddhizmus egyik legalapvetőbb tanításával, a karma működésével ismerkedhettek meg **Michaela Fritzges**, utazó buddhista tanító előadásában.

Az esemény angol nyelven, szinkrontolmácsolással zajlott. A tanítás után a közönség kérdéseket is feltehetett az előadónak, amellyel többen éltek is – így a hallgatóság még mélyebb betekintést nyerhetett a témába, és pontosíthatta ismereteit. A programot a buddhista tanításokon megszokott, a 16. Karmapán végzett vezetett meditáció zárta, amely szintén két nyelven hangzott el.

Michaela Fritzges Németországban él, és terapeutaként dolgozik, amikor éppen nem a világot járva tart buddhista tanításokat. 1984-ben lett

Egy csipetnyi Őrség

MACHER PÉTER, JAMK

Október 28-án a 137. Öko-est keretében került sor **Veér Károly** újságíró *A BŰRŰ és egyéb LÖVEI ingyencségek. Zalalövő, én, és a 60-as évek* című könyvének bemutatójára. Az eseményen közreműködött **M. Kiss Sándor** költő, újságíró, valamint **Nász János** könyvtáros.

Veér Károly 1958-ban született Zalalövön, a Szombathelyi Tanítóképző Főiskolára járt, mely időszakban a *Vas Népe* megyei lapban publikált. 1986-ban költözött családjával Tatabányára, 1989-ben pedig Kakuk Tamással együtt alapító szerkesztője az *ITTHON* című helyi havi- majd hetilapnak. 1992-től a Radír Rádió főszerkesztője, műsorvezetője; 2001-től a közép-dunántúli *Regio Regia* magazin főszerkesztője. Ezenkívül cikkeket írt a *Komárom-Esztergom Megyei 24 órának* is. A szerző tehát Tatabánya sajtójának igazi veteránja.

A bemutatott könyv a szerző gyermekkori visszaemlékezése szülővárosára, Zalalövőre. Nász János a felvezetőben sajátos visszatekintésként értékelte a 19 fejezetből álló könyvet. Szerinte a Zalalövő az Őrség egyik pontjaként olyan település, ahol bizonyos értelemben megállt az idő és ma is archaikus viszonyokkal találkozhatunk. Ez a magyarázat arra, hogy napjainkban sokan Budapestről költöznek le az Őrségbe. Nász János szerint a sors, az emberek, a faluközösség egyaránt formálták Veér Károly személyiségét. Veér Károly nem mindenben értett

Láma Ole Nydahl tanítványa, 1994 óta pedig maga is tanítja a dharmát. Előadásában nemcsak a karma témáját járta körül, hanem személyes élményeit is megosztotta a hallgatósággal.

A következő hasonló előadás december 11-én lesz könyvtárunkban, ismét a Tatabányai Gyémánt Út Buddhista Közösség szervezésében.

A karma kagyü hagyomány világszerte több mint 700 világi Gyémánt Út buddhista központban van jelen. Ezeket a központokat Láma Ole Nydahl a 16. Karmapa, Rangdzsung Rigpe Dorzse nevében alapította és vezeti, a 17. Karmapa, Trinli Tájé Dorzse szellemi irányítása alatt. A karma kagyü a tibeti buddhizmus egyik legnagyobb átadási vonala, amely a meditációra helyezi a hangsúlyt, és hiteles tanítók révén segít hozzá a tudat természetének közvetlen megtapasztalásához.

egyét Nász János megállapításaival. Szerinte Zalalövő nem tekinthető egyértelműen az Őrség részének, sokkal inkább kultúrtájak metszéspontjának. A szerző ezt követően Zalalövő történetéről beszélt.

Veér Károly és Nász János (Fotó: Macher Péter)

A település a római korban a Balti-tengerig vezető ún. Borostyánút mentén helyezkedett el, stratégiai már ekkor jelentős településnek számított.

Az Árpád-korban székelyekkel rokon népcsoport látta el a határőrszolgálatot, így a település lakosságát évszázadokon át a katonák és a hozzájuk csatlakozó kiszolgáló személyzet adta. Zalaölvő a 20. században vasfüggöny határának számított, hiszen tőle délre már Jugoszlávia terült el. A szocializmusban ezért a Zalaölvőre érkezőket a határőrség emberei vizsgálták át. A település viharos történelmét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a községi és városi státuszban többször állt be változás. Végérvényesen 23 éve nyerte el a városi rangot.

Veér Károly beszélt családjáról és faluja társadalmáról is. Zalaölvőn a matriarchátus volt jellemző, így a család nőtagjainak kiemelt szere-

pük volt a közösségi ünnepek lebonyolításában. A szerző fodrász dinasztia tagja. Már nagyapja is fodrász volt, aki az I. világháborúban az Isonzó folyó mentén harcolt. A sors fintora, hogy Zalaölvő olaszországi testvértelepülése az Isonzó folyó partján fekszik. A család fodrászműhelyét az 1950-es évek elején államosították.

Veér Károly szenvedélye a labdarúgás. Gyermekkorától lelkes szurkolója a Ferencvárosnak, valamint a zalaegerszegi ZTE csapatának. Egyúttal a magyar labdarúgó válogatott mérkőzéseit is figyelemmel kíséri.

A beszélgetés szüneteiben M. Kiss Sándor olvasott fel a kötetből. A rendezvény zárásaként dedikálásra is volt lehetőség. A kötet leginkább azok számára ajánlott, akik nem csak Őrség és Zala tájait, hanem az ott élő emberek egykor volt mindennapjaiba is szeretnék betekintést nyerni.

„Eltépném lelkemet” - Vörösmarty Mihály életrajzi regénye

Az *Értékeink nyomában* legutóbbi rendezvényén **Cselenyák Imre** mutatta be *Eltépném lelkemet* című új életrajzi regényét, mely Vörösmarty Mihály születésének 225. évfordulójára jelent meg. A jó hangulatú könyvbemutatón elhangzott a költő két verse **Tóth Attila** előadásában, a kötet keletkezéséről és tartalmáról pedig **Szabó-Berghauer Zoltán** kérdezte a szerzőt.

Cselenyák Imre Vörösmartyról szóló könyve illeszkedik az író életregényeinek sorába, Arany János, Petőfi Sándor és József Attila után íródott egy újabb mű a magyar irodalom egyik legnagyobb alakjáról. A beszélgetés során a szerző elmesélte, hogy a kötet ötlete Székesfehérváron,

a *Buda&Pest* című nagyszabású regénynek a bemutatóján merült fel. A kutatómunkát nagyban segítette Váczi Márk várostörténész, aki a szerző rendelkezésére bocsátotta a helyi gyűjtemény dokumentumait.

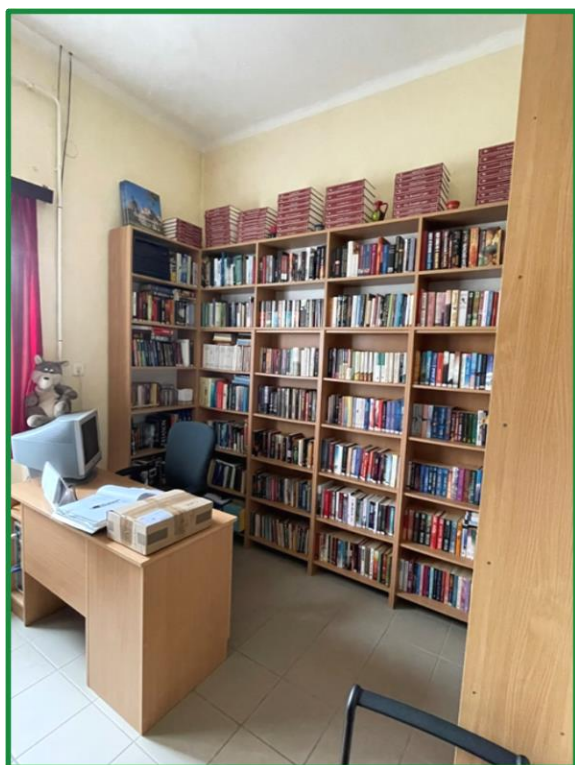
Vörösmarty Mihály költő, szerkesztő és nyelvújító is volt, értékkeremtő munkájával nagyban hozzájárult a reformkor szellemiségéhez. Irodalomtörténeti jelentősége ellenére kevesen kutatták Vörösmarty életművét, a költő életét feldolgozó monográfiák, írások kis számban jelentek meg. Ezt a hiányt igyekszik pótolni az Osiris gondozásában 2023-ban megjelent tanulmánykötet, a *Vörösmarty Mihály emlékezete*, illetve Cselenyák Imre regénye is. A szerző bízik benne, hogy ez a friss feldolgozás a mai olvasóhoz közelebb hozhatja a költőt és ezáltal a költeményeit is.

A könyvbemutató végén Szabó-Berghauer Zoltán egy szép méltatást követően, gratulációja kíséretében nyújtotta át a könyvtár elismerését, az *Értékeink nyomában* emlékplakettet. Cselenyák Imrének. Az író-olvasó találkozó zárásában elhangzott Vörösmarty Mihály egyik utolsó szerzeménye, a *Vén cigány*, ezt követően pedig lehetőség volt könyvvásárlásra és dedikáltatásra.

Új helyen a csémi könyvtár

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

Amikor januárban megkeresett bennünket **Szabó Csaba** polgármester azzal a hírrel, hogy szeretnék a csémi községi könyvtárat a művelődési házban lévő kis helyiségből egy üresen álló épületbe átköltöztetni, nagyon megörültünk. Török Csaba informatikus kollégámmal kimentünk „felmérni a terepet”, és már akkor ott, a felújításra váró házban elkezdtük a tervezgetést.

A csémi könyvtár a régi helyén

Megbeszéltük polgármester úrral, hogyan is képzeljük a két helyiség berendezését, és „leosztottuk” a feladatokat. Gyorsan leselejteztük az állomány nagy részét is, majd a „maradékot” behoztuk a JAMK-ba, hogy feldolgozzuk a Textlib-ben. Ahogy épült-szépült a csémi szolgáltatóhely, úgy gyűltek az új könyvek és eszközök (na meg a számlák), amelyek már várták, hogy méltó helyükre kerülhessenek. Végül ez a pillanat is elérkezett.

Az avatóünnepségre 2025. október 17-én délután került sor. Polgármester úr köszöntője után **Czunyiné dr. Bertalan Judit** országgyűlési képviselő asszony beszélt a könyvtárak fontosságáról, és megemlékezett a település korábbi vezetőjéről, Aranyosi Istvánról is, akiről elnevezték a megújult épületet. **Mikolasek Zsófia**, a vármegyei könyvtár igazgatója, vette át a szót, hogy az egybegyűltek elé tárja, milyen lehetőségeket nyújt majd számukra a megújult környezet. Kedvesen invitált minden jelenlévőt, hogy bátran lapozgassák a könyvtári állományt, vegyenek részt majd a programokon, és mindenekelőtt forduljanak bizalommal az új könyvtárhoz, **Drótosné Rákay Ibolyához**.

Ezután családtagok és barátok idézték meg a néhai polgármester, Aranyosi István alakját, aki a település és a benne élők sorsát mindig szíven viselte. Ezért is fogadták nagy örömmel, hogy nemcsak a könyvtár nevével, de az épület oldalában egy emléktáblával is tisztelgnek a község lakói az egykori vezető előtt. A felszentelést és az avatószalag átvágását egy kis összejövetel követte, melyen a finom ételek és a jó sztorik mellett a jelenlévők megcsodálhatták összefogásunk eredményét, a szép és tágas új csémi könyvtárat.

...és az új helyén

Egy nap a népmesék bűvöletében

GERGINÉ KOLOK MELINDA, JAMK

2025. szeptember 26-án tartották Budapesten, a Márai Sándor Kulturális Központban a XXI. Országos Népmese Konferenciát. Az összejövellt a nemrég elhunyt dr. Raffai Judit néprajzkutató emlékének szentelték, aki sokat tett a hagyományos mesemondás életben tartásáért. Kolléganőmmel nagy örömmel indultunk útnak a találkozóra, mivel gyermekkönyvtárosok révén, magunk is sokat foglalkozunk a népmesék világával, és természetesen nekünk is vannak ehhez kapcsolódó foglalkozásaink, rendezvényeink. Az ilyen szakmai megmozdulások, a távolabbi kollégákkal való tapasztalatcserék, a jógyakorlatok egymással való megosztása, nyilvánvalóan segítik a mi munkánkat is, itt a tatabányai József Attila Könyvtár Gyermekrészlegén. A konferencia fő témája ezúttal az élőlőszavas mesemondás volt. A délelőtti előadásokból többek között megtudhattuk, hogy hogyan működik az élőlőszavas mesélés a kisgyermekes intézményekben, bölcsődékben, óvodákban. A gyermekek mesehallgatási képességeinek fejlődésében ugyanis kulcsszerepe van a korai években történő, szülőlkkel való képeskönyv nézegetésnek és annak, hogy a gyermek élményként élje meg a mesehallgatást. Ehhez a legjobb út, ha élő szóban, mondunk mesét, hiszen sokkal szorosabb kapcsolódás jöhet így létre a mesehallgató gyermekkel, mintha egy könyvből olvasnánk fel mesét.

A mese célja nem más, mint a gyönyörködés, az élményszerzés. Nagyon fontos, hogy ilyenkor direkt tanítási szándék nélkül tudunk a világról ismereteket átadni a kicsiknek. Különösen igaz ez a népmesékre, hiszen tanításai rendkívül sokrétűek, általános emberi értékeket közvetítenek: a felnőtté válás szimbolikus mintáit, a problémák lehetséges megoldásait mutatják be a mesehallgató közönségnek.

József Attila Baranyában

MÁRKUS ISTVÁN, PÉCS

A pécsi Csorba Győző Könyvtár kiváló szakmai kapcsolatot ápol a tatabányai József Attila Könyvtárral hosszú ideje. A számos szakmai napon, sok-sok továbbképzésen, egymástól tanuláson, szakmai tapasztalatcserén túl, egy újabb jó példával erősítették a kapcsolatot a Ba-

Többek között hallhattunk az *Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny* tapasztalatairól, hagyományközvetítő szerepéről és arról az útról, ahogy a verseny mai formája kialakult. Képet kaphattunk a délvidéki *Kálmány Lajos Népmesemondó Verseny* pedagógiai módszereiről is. Csodálatos élőlőszavas mesemondásokat hallhattunk ifjú tehetségektől. A délelőtti program egy kerekasztal beszélgetéssel zárult, melyen többek között a konferencia előadói osztották meg tapasztalataikat arról, hogy mit tehetünk a szemléltetváltásért. Hogy a mese átadása, ne betanult vagy felolvasott szöveg legyen, hanem élő szóban, látva és láttatva, saját egyéniségünket, személyiségünket, megfogalmazásainkat használva jelenjen meg.

A délután a műhelyfoglalkozások jegyében telt, ahol először átfogó képet kaphattunk arról, hogy hol milyen szervezeteknél, milyen formában, milyen képzéseken lehet a mesemondás művészetét elsajátítani. A következő program az élőlőszavas mesemondás gyakorlatát célozta meg, itt arról kaphattunk információt, hogy hogyan, milyen módszerekkel lehet inspirálódni, a mesemondás során, hogyan lehet beindítani a belső képzelőerőt, milyen játékok, milyen gyakorlatok segíthetik a mesemondókat a mesélésben. Kihirdetésre került az év népmeséje, ami idén *A kiskakas gyémántfélkrajcárja* lett, este pedig a résztvevők meseesten vehettek részt.

A szakmai nap hatására, sok új élménnyel, hasznos információval, motivációval gazdagodtunk a népmesék terén. Biztos vagyok benne, hogy az itt megszerzett ismeretek, segítségével még színesebbé tudjuk tenni a népmesével kapcsolatos könyvtári foglalkozásainkat is.

ranyai-, és a Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárak. 2025 őszén hosszabb ideig lehetett Dél-Magyarországon a tatabányaiak remek roll-up kiállítása. A könyvtárunk névadójáról, József Attiláról készített 10 db poszterből álló interaktív, színes, nagyon jól strukturált anyag szeptem-

ber 1-jével költözött le a baranyai székhelyre ideiglenesen, és szeptember 16. – október 21. között több baranyai kisváros könyvtárban vendégeskedett.

Szeptember első felében a pécsi Tudásközpont épületében egy korabeli kávéház háttéréül szolgált a kiállítás, ugyanis immár ötödik alkalommal rendezték meg a *PécsLIT – 6 nap irodalom* (2025. szeptember 8-13.) irodalmi fesztivált. A városba visszatérő, a TKP-ba beiratkozó egyetemisták és a PécsLIT-re érkező vendégek is megtekinthették a József Attila kiállítást.

Szeptember 16-tól kezdve József Attila „megismerhette” Baranya több városát is. Elsőnek Mohácsra, a Mohácsi Jenő Városi Könyvtárba lett kiállítva az anyag, melyet a város sok középiskolás osztálya megtekinthetett.

A kiállítás Siklóson (Fotó: Márkus István)

Szeptember 23-án Siklóásra, a Siklósi Városi Könyvtár és Ismeretközpont impozáns épületébe érkezett a kiállítás, ahol a felnőtt lakosságon túl, a középiskolai osztályok jöttek és ismerhették

meg a roll-upokon található információkat, illetve a QR-kódokat is szívesen olvasták le okostelefonjaikkal.

Szeptember 30-án Szigetvárra, a Molnár Imre Városi Könyvtárba költözött át a kiállítás, ahol szervezett előadásokkal várták az iskolásokat a könyvtárosok. Itt projektoros kivetítéssel ismerhették meg a diákok a posztereken elhelyezett QR-kódok mögötti tartalmakat.

Október 7-től – az OKN hetében – Bóly Városi Könyvtárba került elhelyezésre a 10 db roll-up. A kisváros általános- és középiskolásai tanáraik által elkészített feladatsorokkal érkeztek megtekinteni a kiállítást, hogy játékos vetélkedőn keresztül ismerhessék meg József Attila életét.

Október 14-21. között a kiállítás Komlón vendégeskedett. A KOMLÓVERZUM (József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény) felnőtt olvasóterme adott helyet a roll-upoknak. Sok könyvtárhasználó olvasta el az információkat, nézte meg a kiállítást, amely kellő alapos-sággal mutatja be József Attila munkásságát.

Október végén került ismét vissza Tatabányára egy az impozáns ismeretterjesztő irodalmi anyag. A pécsi- és baranyai könyvtárhasználók nevében elmondhatom, hogy nagyon jól sikerült József Attila „körutazása” Baranya Vármegyében, a kiállítást megtekintők köszönetét tolmácsolva kívánom, hogy még sok-sok könyvtárban legyen hosszabb-rövidebb ideig megtekinthető ez az anyag, akár Komárom-Esztergom Vármegyében, vagy máshol Magyarországon.

Közel került hozzánk az eltávozás

VARGA-DUBA RÉKA, JAMK

Újra itt az ősz és megéreztem november szelét, amely elhozza a mindenszenteket és a halottak napját. Meghatározó eleme az elmúlás, mely emberemlékezet óta része az életünknek. Ebből az apropóból látogatott el központi könyvtárunkba **Csanádi Viktor Holló** református lelkész és etnográfus *Holtak legendái* című előadásával.

Az előadást a Szent Margit Gimnázium és Általános Iskola 5. és 6. osztálya hallgatta végig feszült figyelemmel, hiszen ez az a téma, amiről

érdemben már a családok nem beszélnek. A halál fogalma távoli a mai ember számára. A kórházak ridegsége és a haldokló magánya már nem teszi közvetlenül megélhetővé szerettünk elengedését. A közelmúlt szokásai, hiedelmei kerültek terítékre a magyar kultúrkörből, melyek bemutatták a gyerekeknek azokat a folyamatokat, amelyek rituálék által segítettek felkészülni a családtag halálára, ravatalozására, temetésére és az utána következő gyászév elviselésére. A családok, rokonok, ismerősök nem csak a haldoklót segítették utolsó napjaiban, hanem a hozzátartozókat is támogatták. Talán a médiából ismert halál másik arcát is megismerhették a diákok ezen a hiánypótló alkalmon.

A régi népszokások sok titkot rejtenek a mai kor emberének, melyek napjainkban furcsák, de ha jobban belegondolunk, a legnehezebb helyzetekben nyújtottak mankót a megértés, elviselés, elengedés kérdéseiben.

Mesesarok a gomba alatt...

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Ha nem is a gomba alatt, a szőnyegünkön kucorodott össze néhány apró gyermek **Bodonyi Júlia** meséjét hallgatva 2025. október 31-én a TMJV József Attila Könyvtár előadótermében. Juli néni, aki mozgásterapeuta és óvodapedagógus, *A gomba alatt* című mesével, bábokkal és sok-sok mozgásos játékkal érkezett. Nagyszerű mulatság volt! A gyerekek ugrottak, mint a nyuszi, röpködtek, mint a pillangó, nőttek, mint a gomba, aztán a jól megérdemelt pihenésképpen alkottak egyet s mást a gyerekkönyvtárban. Volt ott mindenféle cukiság a dióbél egérkétől a csipesszpillangóig és a kanálnyusziig.

Itt van az ősz, ez kétségtelen. S ezt nem egyedül az időjárás jelzi, hanem az a tény is, hogy megkezdődött könyvtárunkban az őszi-téli hónapok kedvenc programsorozata. A 2025-26-os

Mesesarok évadot a fejlesztő pedagógusok segítségével tervezzük megvalósítani. Ők szakemberként sok-sok aprónak tűnő, de jelentékeny ötletet tudnak hozzátenni a meséléshez, amelyek hasznos mintául szolgálhatnak a szülők számára gyermekeikkel közös tevékenységeik során. Így esett a választás Bodonyi Júliára, aki mozgásterapeutaként mondókákkal kísért nagymozgásos játékokkal fűszerezte a mesét, amelyek nemcsak a testet, hanem az agyat is fejlesztik.

Novemberben **Stréhliné Peternák Magdolna** logopédus, gyógypedagógust várjuk; a decemberi *Mesesarok* nélküli hónap után pedig januárban vendégünk lesz **Demeter Lázár Katalin** fejlesztő-, tehetségfejlesztő- és drámapedagógus. További közreműködőink szervezés alatt...

A II. világháború Komárom-Esztergom vármegyékben

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

A komáromi Klapka György Múzeum és a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára október 16-án konferenciát szervezett *Komárom-Esztergom vármegyék a II. világháborúban* témában. A rendezvény helyszíne a Klapka Múzeumnak is otthont adó Brigetio Öröksége Látogatóközpont volt Komáromban. A konferencia résztvevőit **Dr. Baksa-Ströcker Renáta**, Komárom város jegyzője és **Számadó Emese**, a Klapka György Múzeum igazgatója köszöntötték.

Számadó Emese (Fotó: Márku Mónika)

Az első előadást igazgató asszony tartotta Komárom 1944-45 közötti polgármestereinek életéről, tevékenységükről. Megismerhettük az egykori Komárom szeretett polgármesterének, Dr. Alapy Gáspárnak, majd az őt követő Dr. Megay László és Horváth József polgármesterek életútját, politikai és családi életét. Kádár János és Nyergesújfalu rejtélyes kapcsolatáról **Dr. Wentz Balázs** (MNL KEVL igazgató) mesélt az érdeklődő közönségnek, majd főként komáromi

leventesorsokat ismerhettünk meg **Ábrahám Zsolt Tamás** (Klapka György Múzeum) előadásából *Akik megjárták Dániát* címmel. A konferencia délelőtti szekcióját **Pokorny Gábor** (Klapka György Múzeum) zárta, aki a II. világháború hadifogolytáborairól és vármegyei hadifoglyairól beszélt. A szünet után előbb a komáromi Virág Emil életét követhettük nyomon a magyar királyi légierő kötelékében, majd a szőnyi születésű Gábor Ferenc 1941-1945-ös hadinaplójából ismerhettünk meg részleteket. Előbbit **Kovács Péter**, utóbbit pedig **Szabó Csaba** (MNL KEVL Komáromi Fióklevéltára) levéltárosok tolmácsolásában. A konferenciát **Kimmel Máté** (MNL KEVL) *Az esztergomi ellenállás a nyilas diktatúra idején* című előadása zárta, melyben Schalkház Ferenc Városi gazdasági főintéző életét, ellenállói tevékenységét ismerhettük meg népbíróági peranyaga alapján.

A II. világháború Komárom és Esztergom vármegyékben

A Komáromi Klapka György Múzeum és a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára konferenciája

Helyszín: Brigetio Öröksége Látogatóközpont (Komárom, Igmándi út 38.)

Időpont: 2025. október 16., 10 óra

Megnyitó:
Dr. Csetz Balázs (Bírgazdó-helyettes, Magyar Nemzeti Levéltár)
Dr. Baksa-Ströcker Renáta (Komárom város jegyzője)

Előadások:
Számadó Emese (Komáromi Klapka György Múzeum): Komáromi polgármesterek 1944-1945-ben

Dr. Wencz Balázs (MNL KEVL): Kádár János és Nyergesújfalu

Ábrahám Zsolt Tamás (Komáromi Klapka György Múzeum): „Akik megjárták Dániát” - komáromi leventesorsok

Pokorny Gábor (Komáromi Klapka György Múzeum): Hadifoglyok, hadifogság a második világháborúban

Kovács Péter (MNL KEVL Komáromi Fióklevéltára): Virág Emil a magyar királyi légierő kötelékében

Szabó Csaba (MNL KEVL Komáromi Fióklevéltára): Gábor Ferenc hadinaplója 1941-1945

Kimmel Máté (MNL KEVL): Az esztergomi ellenállás a nyilas diktatúra idején

Klapka MÚZEUM, BRIGETIO Öröksége Látogatóközpont, Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára

A rendezvényen kép- és hangfelvétel készül!

Csapó Csaba előadássorozata a városi könyvtárban

GÁBOR KITTI, DOROG

A dorogi kötődésű történész, **dr. Csapó Csaba** előadásai az *Értékeink nyomában* című programsorozat részeként kerülnek megrendezésre a városi könyvtárban. Csapó Csaba az általános- és középiskolai tanulmányait Dorogon végezte, diplomaszerezését követően pedig egyetemi oktatóként helyezkedett el az ELTE Bölcsészettudományi Karán. 2017-ben köteleződött el az idegenvezetői pálya mellett, azóta előadásokat tart és tematikus sétákat szervez Budapesten és az ország különböző pontjain.¹

Első előadására februárban került sor a könyvtárban, melynek témája Jókai Mór és Kazinczy Ferenc börtönévei voltak. Jókai születésének 200. évfordulójának apropójából a történész az író életének egy kevésbé ismert eseményét dolgozta fel: a budai Táncsics-börtönben töltött időszakot.

Március 13-án Csapó Csaba 1848/49 nőalakjainak megidézésével készült. A témával a forradalom és szabadságharc emléke mellett a Nők Nemzetközi Évének ötvenedik évfordulója² előtt is tisztelgett. Az előadás Zichy Antóniát, Szendrey Júliát és Maderspach Károlyné Buchwald Franciskát állította középpontba, olyan személyiségeket, akik koruk női szerepének határait feszegették. Gondolkodó és cselekvő nők voltak egy férfiközpontú korban, elsőik között foglaltak meg vágyaikat arról, hogy többre hivatottak a hagyományos elvárásoknál.

Gróf Zichy Antónia egyik kiemelt nőalakja a forradalmi időszaknak, politikai segítőtársa volt férjének, az ország első miniszterelnökének, gróf Batthyány Lajosnak. Férjéhez – aki nem engedte, hogy „asszonya” megszöktesse a kivégzés elől – és a magyar nemzethez mindvégig hűséges maradt. Batthyány kivégzését követően Svájcba emigrált, ahonnan 1856-ban tért haza, ezt köve-

tően visszavonulva élt. Magyarságtudatában rendíthetetlen maradt, haláláig az ország függetlenségére vágyott.

Fotó: Guba Mónika

Szendrey Júlia neve a köztudatban sokáig csupán Petőfi Sándor özvegyeként állandósult, de a kutatások mára egyre inkább kiemelik irodalmi munkásságát. Szendrey Júlia már Petőfivel kötött házasságát megelőzően naplót vezetett, melyben megfogalmazta érzéseit, gondolatait, vívódásait. A bejegyzéseket Jókai megjelentette 1847-ben az *Életképek* című folyóiratban, azonban személyes, szenvedélyes hangvétele miatt negatív visszhangot keltett a kortársak körében. Megjelenése, stílusa miatt is bírálták Szendrey Júliát, aki saját korát megelőzve modern nőként öltözött, rövid haját és nadrágot viselt, dohányzott. Verseit, írásait 1857-től női lapokban publikálta, 1858-ban pedig megjelentette Andersen meséinek műfordítását. Második házasságában sokat szenvedett, egyedül gyermekei tették boldoggá, a *Három rózsabimbó* című költeményét fiai ihlették.

Halálos ágyán megfogalmazott és lediktált levelében tekintett vissza életére, Horvát Árpáddal való boldogtalan házasságára, és a háziasszony-szerepben történő vívódásaira: „*Engemet Sándorom emléke és oly sokszor kigunyolt olvasmányaim, de mindenekelőtt szívem arról világosítottak fel, hogy egy nő, több mint csak asszony...*”³.

Csapó Csaba tolmácsolásában a 19. század közepének korszaka és központi alakjai – férfiak és nők egyaránt – szinte megelevenednek, ahogy a történész forrásokra hagyatkozva idézi egy-egy kulcsfontosságú történelmi eseménynek, a forradalomnak és szabadságharcnak mozzanatait. Az előadássorozat májusban folytatódik.

¹ Csapó Csaba idegenvezető honlapja:
<https://csapocsabaidegenvezeto.hu/rolam>

² Az ENSZ ötven évvel ezelőtt a Nők Nemzetközi Évének nyilvánította 1975-ös esztendőt. A Gáthy Zoltán Városi Könyvtár 2025-ben több hölgy előadóval, nőket érintő témával hívná fel a figyelmet az emlékévre.

³ Cs. Szabó László: *Özvegyi fátjol nélkül. Szendrey Júliáról In. Irodalmi Újság*, 1973. 24. évf. 5-7. sz. 9 p.

Beiratkozási akciók az Országos Könyvtári Napokon

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA, JAMK

Évek, évtizedek óta szokás könyvtárunkban beiratkozási-, megbocsátási akciókat szervezni az *Országos Könyvtári Napokon* (OKN). Idén azonban kicsit eltértünk a korábbi tradícióktól. A megbocsátás elmaradt, viszont két kedvezményes beiratkozási lehetőséggel is vártuk látogatóinkat. Egyrészt arra gondoltunk, hogy ezúttal emeljük ki és jutalmazzuk azokat az olvasóinkat, akik szabályainkat betartják, akik soha nem késnek a kölcsönzött dokumentumok visszahozásával, akiknek nem volt tartozásuk a könyvtárral szemben. Mivel számunkra ők az álomolvasók, egy névre szóló e-mailben felajánlottunk nekik egy év ingyenes tagságot. Az eleve ingyenesen iratkozó korosztály képviselőinek is egy éves tagság hosszabbítást biztosítottunk, függetlenül attól, hogy az olvasójegyük meddig érvényes. Így voltak olyanok, akik ezzel a kedvezménnyel akár közel két éves tagság birtokosai lettek.

Az álomolvasók visszahívása tökéletesen illeszkedett az OKN *Álom és valóság* című tematikájához. Összesen 1136 db e-mailt küldtünk ki az álomolvasóknak, ebből 265-en vették igénybe a kedvezményes beiratkozást. 210 olvasó a JAMK központban, 12 fő Bánhidán, 18 olvasó a Felsőgallai Fiókkönyvtárban, 8 fő Kertvárosban, 12 fő a Népház Úti Fiókkönyvtárban, 5 olvasó Újvárosban.

Folytattuk hagyományunkat, és a másik beiratkozási akciót egy támogatásra szoruló társadalmi csoport vagy szervezet számára meghirdetett gyűjtéssel kombináltuk. Ezúttal a Tataházi Ebrendészeti Telep kis állatainak gyűjtöttünk eledelet. Egy kilogramm zárt csomagolású kutya- vagy macskaeledelet kértünk azoktól az olvasóktól, akik szerették volna támogatni az állatok ellátását. Cserébe egy éves tagságot biztosítottunk. Ezzel az akcióval összesen 135 olvasó iratkozott be, vagy újíttatta meg lejárt tagságát. 118 fő a központban, 9 fő Bánhidán, 1-1 fő Kertvárosban és a Népház Úti Fiókban, 2 fő Felsőgallán, és 4 fő az Újvárosi Fiókkönyvtárban.

Mindemellett akción kívül is szép számmal iratkoztak be könyvtárunkba az Országos Könyvtári Napokon. Összesen 485 fő élő tagsággal rendelkező olvasóval lettünk gazdagabbak.⁴

Mindkét beiratkozási akciót jó szívvel fogadták az olvasók. Ráadásul – és ezzel is eltértünk a korábbi években megszokottól –, a fiókkönyvtárainkban nem csak egy-egy napon, a központban pedig csak a könyves vasárnapon, hanem egész héten rendelkezésére álltunk a beiratkozni vágyóknak.

Hagyományosan könyv- és folyóiratvásárt is szerveztünk október 6. és 18. között az állományunkból törölt vagy az olvasóktól ajándékba kapott dokumentumokból. A vásár 387.600 forint bevételt eredményezett.

⁴ A statisztikai adatokat Mészáros Lászlóné és Sutáné Csulik Andrea a JAMK Állományfejlesztési és Olvasószolgálati osztályának munkatársai szolgáltatták.

Álmodtunk a könyvtárban

HATVANI ISTVÁN, JAMK

Az idei Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozat témája az *Álom és valóság* volt. A programhoz kapcsolódva országsszerte számos könyvtár szervezett különleges eseményeket – így mi is úgy döntöttünk, hogy adunk egy éjszakát olvasóinknak. Egy éjszakát, amelyet a könyvtár falai között tölthetnek: pihenhetnek, játszhatnak, művelődhetnek – kedvük szerint. Így született meg az „**Álmodj a könyvtárban**” ötlete, egy egész éjszakás rendezvény, amely éjfélig érdekes programokkal, éjfél után pedig pihenéssel várta a résztvevőket.

Az est első programja a teljes ellazulást és feltöltődést szolgálta. A rendezvényre előzetesen jelentkezők **Kiss Orsolya** hangtál-terapeuta „*Álomhangfürdőjét*” élvezhették, amely során hangtálak, csengők és szélcsengők rezgései segítették a relaxációt. A hangfürdő után lehetőség nyílt az eszközök megtekintésére és kipróbálására is.

Ezt követően **Róka László** pszichoterapeuta tartott előadást *Az álmok és rémálmok pszichológiája* címmel. Szó esett az egészséges alvásról, az alvási ciklusokról, az álmodás folyamatáról és céljáról, valamint az álmok szimbolikájáról és értelmezéséről is – sőt, még az álomfejtésről is hallhattak érdekességeket a jelenlévők.

Álmos kocsmakvíz

MIKOLASEK ZSÓFIA, JAMK

Kinek a műve az Álmoskönyv? Mit álmodott meg Reitter Ferenc? Hány évig aludt Ivan Kacsalkin? – ilyen kérdéseken törhették a fejüket az *5. könyvtári kocsmakvíz* versenyzői. A téma – az *Országos Könyvtári Napok* szlogenjéhez alkalmazkodva – az álom volt.

Az este következő programjaként Michael Hoffmann 1999-es filmjét, a *Szentivánéji álom* című romantikus vígjátékot vetítettük, amely Shakespeare klasszikus történetét a 19. századi Toszkánába helyezi át.

A kikapcsolódásra vágyókat eközben könyvtári kalandtúra várta, amelyet **Feketsné Kisvarga Anita** állított össze és vezetett. A játék akkora sikert aratott, hogy több fordulóban is zajlott egészen éjfélig. A résztvevők nagy lelkesedéssel barangoltak a sötét könyvtárban, és élvezték az izgalmas feladványokat.

A gyerekek sem maradtak program nélkül: őket társasjátékok, puzzle és filmvetítés várta. A vetített meséhez pattogatott kukoricát is kínáltunk, hogy teljes legyen a mozi élmény.

Éjfélkor kettévált a társaság: voltak, akik ekkor hazatértek, míg mások úgy döntöttek, maradnak, és a könyvtár olvasóterében töltik az éjszakát.

Reggel az ébredőket reggeli torna és meleg tea várta. A program hivatalosan hét órakor zárult, ezután visszarendeztük az olvasóteret eredeti állapotába – és már készen is álltunk, hogy fogadjuk szombati látogatóinkat.

Háziszörp, neszményi bor és lilahagymás zsíroskenyérrel próbáltuk az agysejteket működésre bírni, ha ez nem lett volna elég, a résztvevő csapatok is hoztak agyfrissítő (legalábbis egy ideig agyfrissítő, majd agylustító) italokat.

Nagy volt a lelkesedés, az izgalom és a küzdőszellem, a hangulat hamar a tetőfokára hágott, de a fődíjat, egy fantasztikus orosz pezsgőt a Jósomszédok fogyaszthatták el.

A kocsmakvíz az egyik legnépszerűbb programunk, pillanatok alatt elfogy a 10 hely. Találkozunk decemberben, a karácsonyi különkiadású játékon!

Álom és valóság fotós szemmel

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA, JAMK

2025. október 6-án, az idei könyvtári hét első napján Bánhidai fiókkönyvtárunk egy rendkívüli fotókiállításnak adott színhelyet, melyet a *KÉP SZÍN TÉR FOTOMŰVÉSZETI MŰHELY Analóg Alkotó Csoportjának (A²)* alkotásaiból válogatott össze a társulat.

Az alkotók a kiállításon a hagyományos technikák mellett felvonultatták korunk új technikai lehetőségeit is, ezzel ízelítőt adva a közönségnek.

Kiállítóink voltak: **Bognár Ágnes, Dallos István, Jánosházi Eszter, Lang Ágnes, Szigeti-Kovács Krisztina, Tarján Sándor és Tóth József.**

A kiállítást a csoport vezetője, **Tarján Sándor** nyitotta meg az érdeklődők számára, egy kis előadást tartva a különböző technikával készült alkotásokról, ezek kivitelezéséről, válaszolva az érdeklődők szakmai és más irányú kérdéseire. A fotózás története, fejlődése, a hozzá kapcsolódó ismeretanyag, valamint az érdekességek a hozzá nem értők számára is színessé tették a kötetlen beszélgetést.

Összesen 21 alkotás került bemutatásra fiókkönyvtárunk folyosóján és olvasótermében, me-

lyek az eredeti kép „újra feldolgozásával”, fotós effektek alkalmazásával mesészerűen átalakultak. Modern technikákat alkalmazva a képek megmutatták második arcukat, a fokozott művészi hatáson kívül új nézőpontban új tartalmat nyújtva a közönségnek.

Az alkotócsoport a jövő generáció számára is üzenetet hagyott a falakon:

A határtalan fantázia lehetőséget teremthet bárki számára, hogy egy mindennapi eszközzel valami különlegeset alkothasson.

Nincs semmi baj...Schmölcz Margittal

ILLÉS ZSÓFIA, TATA

2025. október 7-én **Schmölcz Margit** író látogatott a könyvtárba, akivel legújabb könyvéről, a *Nincs semmi bajról* beszélgettünk. Az *Országos Könyvtári Napok* keretében megvalósult jó hangulatú találkozón szóba került a tatárjárás, a történelmi regény, mint műfaj, és a női látásmód fontossága is.

Schmölcz Margit mindig kedves vendég a könyvtárunkban, hiszen nem csak szerzőként járt már többször is nálunk, hanem az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár vezetőjeként egyben a kolléganőnk is, akivel mindig sok közös témánk akad. Az író-olvasó találkozó főkezsa azonban most a tavaly megjelent *Nincs semmi baj* című regény volt, mely 1241-42-ben játszódik, és Esztergom tatár ostromát mutatja be női szemszögből. Méghozzá mindjárt két nő szemén keresztül: Mandula magyar nemeslány, az esztergomi kincstárnok legfiatalabb leánya, akinek hímzés és bálók helyett folyton az íjászkodáson és erdei kalandokon jár az esze. A másik főhős, Tungalag, a mongol puszták lakója, akinek legfőbb vágya, hogy egy harcos felesége legyen, és „felhőjáróként” azaz hódítóként maga is nyugatra indulhasson, ismeretlen tájak felé. A két lány sorsa egy ponton összefonódik, ám Esztergom véres ostroma mindkettőjüktől súlyos áldozatokat követel...

Schmölcz Margit egyfajta missziójának tartja, hogy a történelem női oldalát is megmutassa. A

csatákról viszonylag sokat tudunk, de vajon hogyan főztek, öltöztek, pelenkázta, miről álmodtak, miben hittek a régi korok asszonyai? Írásai-ban – többek között - ezekre a kérdésekre keresi a választ. Ez persze rengeteg forráskutatást igényel, ahogyan sokat kell bíbelődni a regény szerkezetének megtervezésével is. A találkozó résztvevői számos kulisszatitkot megtudhattak a regényírás háttér munkálatairól.

A szerző azt is elárulta: jelenleg több új történeten is dolgozik egyszerre. Ifjúsági regénye, a *Kék imágó* folytatása már karácsony előtt napvilágot láthat, a mohácsi csata évfordulójára pedig

Álomversek nyugdíjasoknak

MAGALÁNÉ KOVÁCS ANDREA, JAMK

Az *Országos Könyvtári Napok* alkalmából irodalmi délutánt szerveztünk szépkorú olvasóink részére. Téma: az álom és valóság volt.

Meghívott előadóink **H. Gábor Erzsébet** és **Linn Márton** helyi szerzők voltak, akik saját verseiket olvasták fel az érdeklődőknek. Az eseményre érkező irodalomkedvelő közönség egy pohár tea, kávé és pogácsa mellett, lágy, kellemes zene kíséretében hallgathatta meg az előadók álommal kapcsolatos verseit. Erzsébet és Márton műveit felváltva hallhattuk. Az összeállításban szerepeltek szerelmes, természettel, családdal kapcsolatos, valamint humoros versek is.

A közönség mosolyogva, vidáman tapsolt, így köszönte meg az igazán gyönyörű, megható és színvonalas verseket. Az előadásról rengeteg

2026-ban jelenik majd meg egy **Cs. Szabó Sándorral** közösen írt történelmi regény. Közben a Történelmiregény-írók Társaságával együttműködve már készül a *Buda&Pest* nagyregények következő része is. Mindhárom könyvet izgatottan várjuk!

A beszélgetés végén az olvasóknak kérdezni, illetve dedikáltatni is alkalmuk nyílt. Schmöltz Margit az esemény után elárulta nekünk: nem minden író-olvasó találkozón érkeznek jó kérdések, de a tatai olvasókkal öröm volt beszélgetni. Reméljük, hogy az újabb találkozásra már nem is kell olyan sokat várni!

emlékezetes pillanatot örökített meg **Raáb Zoltán** remek fotós.

A kellemes hangulatú előadás után lehetőség nyílt az alkotók saját könyveit is megvásárolni és dedikáltatni. A program baráti beszélgetésekkel zárult.

Ha egy nő álmodik, és meg is valósít - Író-olvasó találkozó Zubor Rozival

ÁRVAI NÓRA, JAMK

2025. október 9-én **Zubor Rozi** volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége, **Árvai Nóra** beszélgetett vele női témákkal foglalkozó könyveiről. Zubor Rozi egy sokoldalú alkotó, aki újságírással kezdte pályáját. Az *Éva Magazin* honlapjának főszerkesztője volt, ahol a *Mesélj, Anyukám!* és a *Micsoda nagymeNŐK* voltak! podcastokat vezette. Életének meghatározó része, hogy három gyermeke van, ez adta a motivációt *IgenAnyá* című interjúsorozatához, melyet 2018 és 2023 között készített más édesanyákat megszólítva. Új podcastja – a *Hello anyukám* – vegyes témákkal készül, nem csak anyáknak. 2025 tavaszán még közös táskakollekciót is kiadott Sellei Lilla tervezővel együttműködve.

Első könyveit Budai Lottival közösen írta, a *Micsoda szinglik voltak*, *Micsoda szajhák voltak* és *Micsoda anyák voltak* című kötetek női műve-

lődéstörténettel foglalkoznak. A sorozat nagyon közel áll Zubor Rozihoz, lelkesen mesélt a korábbiakról, illetve a hamarosan megjelenő új darabról is, mely a női barátságok témáját dolgozza fel.

Az író első regényének, *A kulcsnak* két női főszereplője van, anya és lánya. Egyikük életén keresztül a gyász lélektanával találkozunk, másik pedig önmaga felvállalásával küzd. Mindketten anyák, feleségek, viszont ennél többre vágnak. Bár a könyvben megvalósítja álmát a főszereplő, mégis szomorú az, ahogyan teszi, ugyanis haláláig titkolja családtagjai előtt szenvedélyét, az alkotást. A könyv azt üzeni minden nőnek, hogy vállalja fel magát, ne legyen a család mártírja, ne hallgasson a lehúzó hangokra.

Zubor Rozi második kötete, *A napló 2025* tavaszán jelent meg. Témája kapcsolódik az idei könyvtári napok témaköréhez – álom és valóság – ugyanis a történet alaphelyzete, hogy a főszereplő kap egy naplót ajándékba, amibe nem a napi eseményeket, hanem a másnapra vonatkozó kívánságokat kell beleírni. Kezdeti hitetlenségét követően, miután sorra valósul meg minden abból, amit kíván, Matilda egyre jobban élvezzi a napló hatalmát. Csakhogy ez megannyi problémát szül. Pedig azt hinné az ember, hogy csak

csupa jó süлhet ki abból, ha saját maga írhatja sorsát, és végre nemcsak álmodozhat, hanem meg is valósulnak az álmai. De mi történik, ha a napló rossz kezekbe kerül? És egyáltalán milyen hatással lesznek a beteljesült vágyak Matildára, gyermekeire, házasságára, karrierjére, sőt, családjára, baráti vagy akár munkahelyi kapcsolataira is? És hogy tud egy ember élete fenekestül felfordulni csupán egy holdciklus leforgása alatt? Zubor Rozi regényében több olyan tabunak számító témát érint – rossz családi minták, az anyaság nehézségei stb., – amelyek, noha itt vannak közöttünk a mindennapokban, mégsem szívesen nézünk velük szembe.

Az író elmesélte, sokan keresik fel azzal az üzenettel, hogy könyvei hatására rádöbrentek, változtatniuk kell az életükön, de olyanok is voltak, akik rájöttek, hogy a problémák ellenére teljes életük és boldog kapcsolataik vannak. Talán ezek a legfontosabb visszajelzések egy alkotó számára, amikor tudja, hogy az írásai megszólították az embereket.

Zubor Rozi nagyon izgalmas időszak előtt áll, ugyanis hamarosan két könyve is megjelenik, az *Orchideák* és a társszerzőként írt *Micsoda barát-nők voltak* – szerzőtársai Budai Lotti és Fodor Marcsi.

Írók titkai – Benyák Zoltán estje

MÁRKU MÓNKA, JAMK

Az Országos Könyvtári Napok keretében, október 11-én délután **Benyák Zoltán** tatabányai íróát láttuk vendégül. Zoli előadása volt egyben a Helyi érték októberi programja is. Írók titkai című előadásában megtudhattuk, milyen rejtélyek lengik körül Edgar Allan Poe halálát, miért és hová tűnt el Agatha Christie 1926. december 3-án. Szó volt továbbá George Orwell látnoki képességeiről és Stephen King rejtélyes balesetéről is. Mindezek mellett az író mesélt nekünk saját írói praktikáiról és kiderült, milyen új regényen dolgozik mostanában. Hozott néhány példányt eddig megjelent regényeiből, melyeket a helyszínen meg is lehetett vásárolni és dedikálni.

Játszani is engedd... a TMJV József Attila Könyvtár foglalkozásai testközelből

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Ez a nap erről szólt. Hogyan szervezzük foglalkozásainkat annak érdekében, hogy a résztvevő csoportok ne tanóráként, hanem élményként éljék meg? Sokan mutattunk sokfélét, mindenki azt, amit ő maga is szeret – mert így leszünk

hitelesek. Az érdeklődő kollégák az ország minden részéről érkeztek, reméljük, nem hiába!

Indulásként nem kevesebbel készültünk – nevet kapott a gyerekkönyvtár! **Szücsné Posztovics Ilona** a nyitóbeszéde után a névadónkkal,

Balogh Anett kolléganővel leleplezte a *Kisbalázs Gyermekkönyvtár* logóját. Kihasnálva az összesereglett publikumot, kis videó-összeállításban mutattuk be az egyik innovatív programunkat, a *Csupafül kutyafül*-et, amely január óta havi rendszerességgel jelentkezik, a résztvevők legnagyobb öröme.

Aztán szétszaladt a társaság, és megkezdődött a „munka”. Több szalon, több helyszínen futottak az események. Kollégáink jól előkészítették a nem hagyományos forgatókönyvet – minden helyszínen névsorok, segítők álltak a résztvevők rendelkezésére, hogy megtalálják a helyszíneket, ellenőrizhessék, mire regisztráltak. Vendégelőadóink voltak **Schmöltz Margit** (igazgató, Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom) a *Kék imágó* című könyve köré készített foglalkozásával, **Király András** (könyvtáros, Veszprém Megyei Helyismereti Gyűjtemény, Veszprém) a *Jeles napok, hagyományok, népszokások Veszprém megyében* címet viselő vetített képes előadásával, **Molekné Kőrösi Beatrix** (intézményve-

zető, Egressy Béni Városi Könyvtár Kazincbarcika) *Mesepárna* foglalkozásával. Kollégáink közül **Zantleiner Szebenyi Zsuzsanna** (gyermekkönyvtáros) *Könyvszeretgetőjére*, **Mikolasek Zsófia** (igazgató) *Fityfiritty*-ére, **Gerginé Kolok Melinda** (gyermekkönyvtáros) *Silent-Book*- foglalkozására, **Suller Ildikó** (gyermekkönyvtári osztályvezető) az *Ábel szavára*, **Zantleitner Laura**, **Opálka Tamara**, **Forisek Tímea** (tájékoztató könyvtárosok) a „*Japán szelleme* – szabadulósobájába, **Hatvani István** pedig a *Rajzoljunk a mesterséges intelligenciával* c. gyakorlati útmutatójára várta az érdeklődő kollégákat. Ovisoktól kezdve az általános iskola szintre összes évfolyamának tagjait vendégül láttuk, és természetesen a kollégák nem csak megfigyelőként, de a foglalkozások résztvevőiként „saját bőrükön” is megtapasztalhatták, hogyan zajlanak nálunk ezek az alkalmak. (Annyit elárulhatunk, minden kalandos kedvű résztvevő kiszabadult végül a szabadulósobánkából, nem kellett használatba venni a bekészített pokrócot, kispárnát).

Nincs semmi baj – könyvbemutató

MACHER PÉTER, JAMK

Az *Országos Könyvtári Napok* keretében került sor **Schmöltz Margit** *Nincs semmi baj* című regényének bemutatójára. Az író 1972-ben született Esztergomban, gyermekkorát Székesfehérváron töltötte, informatikus könyvtáros diplomát a Debreceni Egyetemen szerzett. Jelenleg az Esztergomi Helischer János Városi Könyvtár intézményvezetőjeként dolgozik, alelnöke a Történelmiregény-írók Társaságának, valamint tagja a Balassa Bálint Társaságnak.

Schmöltz Margit első regényét 40 évesen kezdte el írni, ez volt a *Kő kövön* című misztikus történelmi elbeszélés. 2023-ban a Gold Book kiadó gondozásában jelent meg eddigi legnagyobb figyelmet kiváltó regénye, a *Botticelli szerelmei*, mely a 15. században élt itáliai reneszánsz festő esztergomi tartózkodásának állít emléket. Schmöltz Margit Passuth László óta

talán az egyetlen, aki bátran nyúl a magyar középkor témájához.

Az írónt a kiadó biztatta az 1241-1242-es tatárjárás időszakában játszódó *Nincs semmi baj* megírásához. A munka az anyaggyűjtéssel kezdődött. Az írónek tapasztalnia kellett, hogy a mongol kultúrának és mondavilágnak komoly szakirodalma áll ugyan rendelkezésre magyar nyelven is, a köztudatban ugyanakkor nagyon keveset tudunk a távol-keleti népről. Az író elmondása szerint ilyen kiélezett történelmi helyzetben egyértelmű, hogy a saját népünknek szurkolunk, az anyaggyűjtés során azonban lehetősége volt jobban megismerni a mongol népleletet. A munka előre haladtával pedig maga is elbizonytalanodott, hogy tulajdonképpen melyik oldal mellett tudna állást foglalni.

A történet egy mongol és egy magyar lány történetén keresztül mutatja be a középkori tatárjárást, így teljes mértékben a hétköznapi résztvevők szemszögéből láthatjuk az eseményeket. A nagypolitika történéseit csak érinti az elbeszélés. Schmöltz Margit továbbra is él eddigi regényeiben megszokott eszköztárával. Az egyes fejezeteket mottókkal kezdi, melyek általában Bibliából vett idézetek, jelen műben azonban mongol közmondásokat is alkalmaz. A cselekmény közepén „középnycas” kerül beiktatásra, ami nem képezi szerves részét a regénynek. Magyarázatot érdemel még a címadás. Schmöltz Margit szerint

a címadó kijelentést leginkább rendkívül nehéz helyzetekben használjuk. Az ötletet egyébként Fodor Ákos egyik verse adta. A történet előzményének pedig Jókai Mór egyik tatárjárásról szóló novelláját tekinthetjük.

Az író a rendezvény végén az olvasók kérdéseire is válaszolt, akik különösen a *Botticelli szerelmeiről* kívántak többet megtudni a szerzőtől. Elmondása szerint készülő regényeit mindig megbeszéli lányaival. Beszült még történelmi regényíró társaihoz, köztük a szintén Esztergom

környékén élő **Cs. Szabó Sándor**hoz fűződő munkakapcsolatáról is. Az író hamarosan könyvesboltokba kerülő könyve a *Mi, kockák*. Jelenleg ismét egy 13. századi témájú regényen dolgozik, amiben Albertus Magnus teológus és Árpád-házi Szent Erzsébet életét mutatja be. A találkozó zárásaként dedikálásra volt lehetőség.

(Álom és valóság. Országos Könyvtári Napok a József Attila Könyvtárban. Tatabánya, 2025. október 8. *Nincs semmi baj*. Schmöltz Margit könyvének bemutatója)

Október – Az Országos Könyvtári Napok hónapja

TURI MIKLÓS, KOMÁROM

Könyvtárunk életében mindig is az október volt a legmozgalmasabb hónap, ez idén sem volt másképp. Minden rendezvénytípusunkból és rendezvénysorozatunkból kaphattak ízelítőt az idelátgatók. Volt, amikor egy napra több rendezvény is jutott és volt, hogy egy héten majdnem mindennap rendezvény volt. Meghatározóan hatott a kiállításainkra és a rendezvényeinkre névadónk születésének kétszáz éves évfordulója.

A könyvtári hét rendezvényei:

Író-olvasó találkozó Pernyész Dórával,

75 nap az Atlanti-óceánon -Rakonczay Gábor előadása

Kő kövön maradt, ... – Fehér Tamás előadása

Jókai humorisztikus irodalma és a karikatúra - Kertész Sándor előadása

A szeretet szálló meséi – könyvbemutató

Természetesen minden nap ingyenes volt a beiratkozás és minden nap volt könyvbörze valamint könyvtárunk is részt vett az *Olvasni jó, Jókait olvasni együtt még jobb!* országos rendezvényen.

A főbb rendezvényeink mellett természetesen folytatódtak meglévő rendezvénysorozataink is. **Molnár Jutka** előadásában az egészséges életmóddal kapcsolatban 4 alkalom. *Biztonságban*

Komáromban bűnmegelőzési sorozatunk **Béres Anita** előadásában egy alkalom. Valamint **Herold Ferenc** tolmácsolásában a Kertbarátok köre soron következő előadása.

Három kiállítás indult ebben a hónapban: *Jókairól írtak - Írók az íróról századokon át*, *A különbségek tesznek minket különlegessé – babakiállítás*, *Szívből, színesen* – Pernyész Dóra meseillusztrációi (gyermekrészleg).

A felsoroltak közül néhány rendezvényről részletesebben is írnék. A *Jókai humorisztikus irodalma és a karikatúra* című mindenképp említést érdemel. Egyrészt megismerhettük Jókai egy kevésbé ismert arcát, másrészt talán ez volt az első professzionális előadás könyvtárunkban a karikatúrával és a képregénnyel kapcsolatban. Professzionális - erre az előadó személye volt a garancia, hiszen a Korcsmáros Pál-díjas **Kertész Sándor** szakavatott ismerője a képregény és a képregény kiadás magyarországi történetének, valamint egy rendkívül sokoldalú személyiség (kutató, szerkesztő, alkotó, kiadó, rendezvény-szervező,...). Az előadás során megismerkedhettünk a hazai hírlapkiadás kezdeteivel az első karikatúrákkal, képregényekkel, valamint az alkalmazott sokszorosítási technikákkal. Igazi különlegességnek számított egy Jókai által rajzolt képregény. Sándor számos anekdotával fűszerezte előadását, így téve azt még szemléletesebbé. Az előadás egyben könyvbemutatónak is helyet adott, hiszen az előadó most indított egy könyvsorozatot *(Kép)REGÉNYES ÉLETRAJZOK* címmel melynek első kötete *Jankó - Jankó János élete és munkássága* címmel jelent meg. Jankó Jókai lapjainak egyik legjelentősebb rajzolója volt. A könyv nagyon szép kivitelű és gazdagon illusztrált. A tervek szerint hasonlóak fogják követni bemutatva a legjelentősebb hazai képregényrajzókat és karikaturistákat. Mindenképpen az előadás javát szolgálta, hogy nagyon in-

telligens és érdeklődő közönség jött össze, akik kérdéseikkel tovább növelték a rendezvény hasznosan informatív jellegét.

Említést érdemel még könyvbörzénk záró eseménye, a szombati börze, ahol rendkívül sok könyvet mozgattunk meg kollégáinkkal, jelentősen betöltve udvarunk járda részét. Sok érdeklő-

dőt vonzott a kipakolt könyvállomány, tovább növelve jó kapcsolatunkat az olvasó közönséggel.

Az október sokszínű és gazdag programkínálata, valamint a rendezvények látogatottsága alapján remélhetőleg minden érdeklődő megtalálta az őt leginkább érdeklő alkalmat.

Pápes Éva felnőtteknek mesélt a tatabányai József Attila Könyvtárban

MÁRKU MÓNKA, JAMK

Idén az Álom és a valóság volt az Országos Könyvtári Napok központi témája. Miután tudomásomra jutott, mire kell felfűzni október eleji programjaink tematikáját, rögtön Pápes Éva mesefejtő jutott eszembe, aki júniusban mutatta be nálunk legújabb, a viking kultúrával foglalkozó kötetét. Vettem a bátorságot és megkerestem Évát, hogy van-e a tarsolyában előadás a meghirdetett témában. Természetesen volt és szíve-

sen elfogadta meghívásomat október 10-e délutánjára. Az álomlátó fiú című székelypésmesét hozta el a közönségnek, melynek mesefejtéséről 2012-ben jelent meg könyve ugyanezzel a címmel. Éva előadásából kiderült, hogy mennyire fontosak a mesék még felnőtt fejjel is, mennyi mindent jelentenek az egyes meseelemek és milyen szoros kapcsolatban állnak a mesék a valódi élettel.

Racemachine a könyvtárban

MACHER PÉTER, JAMK

Október 14-én Szőnyi Ferenc triatlonista, ultramaratonista volt a József Attila Könyvtár Tatabánya vendége. A sportember 2025 nyarán teljesítette az alaskai Yukontól Új-Fundlandig terjedő 12 500 km hosszúságú TransCanada önálló ultra-kerékpárversenyt. Élményeiről prezentáció segítségével számolt be a szépszámu érdeklődő közönségnek.

A 61 esztendőes Szőnyi Ferenc Komáromban született és Ácsn nőtt fel. A sorkatonai szolgálatot Tatán töltötte. Gyermekkorában az ácsi földutakon biciklizett, viszont 40 éves koráig nem igazán sportolt. Ekkor kezdett el aktívan futni, majd kerékpározni, a 2009-es mexikói Ironman versenyen már világbajnoki címet szerzett. Az elmúlt húsz évben a világ számos pontján vett részt ultrafutóversenyeken, teljesítette többek között a görögországi Athén és Spárta között megrendezett Spartathlon 246 km hosszú-

ságú ultramaratonni futóversenyt is. A 2020-as évek elején azonban térde állapota miatt fel kellett hagynia a futóversenyekkel, így innentől kizárólag a kerékpározásra helyezte a hangsúlyt.

Ezzel el is érkeztünk élete csúcsteljesítményének tekinthető TransCanada kerékpárversenyhez, melynek során két keréken szelte keresztül az észak-amerikai kontinenst a nyugati parttól a kelettiig. A verseny a Jack London regényeiből ismert vadregényes Yukontól indul. Komoly előkészületeket igényel, például el kell sajátítani a medvespray használatát, ugyanis útközben gyakran lehet találkozni a vadon élő óriással. Az ilyen helyzet komoly lélekjelenlétet igényel, mert csak néhány másodperc áll rendelkezésre a döntéshez.

Az út során több éghajlati övezeten és mintegy 6 időzónán tekert keresztül, így jelentős volt a hőingadozás. A haladási irányt műhold ellenőrzi. Az igazi kihívást a megfelelő navigáció és önellátás jelenti: A verseny során nem áll rendelkezésre stáb, ami menetközben gondoskodna az ellátásáról. Így igen lehangoló volt egész napos tekerés után néha azzal szembesülni, hogy az előzetesen tervbe vett szállás már nem létezik. Ráadásul, míg Magyarországon bármerre haladunk is, mindig eljutunk egy lakott településig, addig Észak-Amerikában sokkal nagyobb a lakatlan területek aránya, így eltévedni is kockázatosabb. Szőnyi Ferenc szerint a megoldási egy

haladási metódus kialakítása, amelynek során minden nap kitűzünk egy elérendő célt.

A komáromi sportoló nem csak sportolói tapasztalatairól, hanem az utazás során látottakról is beszámolt. Elmondása szerint a kanadai szállodák személyzete túlnyomórészt külföldi, leginkább indiai dolgozó. A szállásokon nem tartózkodott sokat: az eszközök feltöltése és néhány órás alvás után már hajnalban útjára indult.

Új-Fundlandon a célba érkezéskor felkapta biciklijét és felfutott a sziget világítótornyához. Szőnyi Ferenc ezzel 45 nap alatt teljesítette a

12 500 km-es kerékpártávot, mely annyit tesz ki, mintha Budapesttől Szingapúrig tekernénk. Azóta dokumentumfilm is készült az emberfeletti teljesítményről, amit hamarosan bemutatnak a közönségnek. Szőnyi Ferenc civilben építési vállalkozó. A Komárom-Európa Futó Egyesület aktív tagja és a helyi sportélet szervezésében is részt vesz. Gyakran láthatjuk az egyesület futóversenyein, amint frissítőt oszt és pár szóban lelkesíti az adott távot teljesítőket. A rendezvény végén az érdeklődők kérdéseket tehetek fel, majd Szőnyi Ferenc dedikálta a róla szóló könyvet.

Emberék –hagyomány, bölcsesség képeken

SUGÁR GABI, JAMK

Az arc mindent elárul, mert a szem a lélek tükrö. Erre bizonyosság az *Országos Könyvtári Napok* keretében a tatabányai József Attila Könyvtárban *Emberék* címmel megnyitott fotókiállítás, ahol a székelyudvarhelyi Városi Könyvtár Látvány- és Hangozóanyagtárának létrehozója és gondozója, **Szabó Károly** filmes, fotós, dokumentarista tárlata nyílt meg. A két intézmény már évek óta testvérkönyvtárként segíti egymás munkáját.

Nász János, a könyvtár munkatársa ajánlotta az érdeklődők figyelmébe a galérián és a kávézóban kiállított képeket, majd Szabó Károly mutatta be azok főszereplőit. A fimllett.ro oldalán egy évvel ezelőtt megjelent cikkben ez olvasható Szabó Károlyról:

„A székelyudvarhelyi Városi Könyvtár Látvány- és Hangozóanyagtárának létrehozója és gondozója Szabó Károly a 90-es évek közepétől vetít filmeket és szervez filmes programokat a városban, alapító tagja a helyi filmeseket tömörítő Transikon Egyesületnek és az utóbbi két évben ismét aktív dokumentumfilm.

Ha forgat, a székely hagyományok érdeklik. Ha Filmtettfesztet szervez, feldobja egy autósmozival. Ha gyűjt, fontos filmeket, valamint kommunizmus idejéből származó diákat és bakelitlemezeket szerez be a könyvtárnak, magának pedig némafilmsztárokat ábrázoló képeslapokat. Ha kikapcsolódik, kutyaszánt hajt. Fotósként kezdte, később televíziónál dolgozott, majd rendezést tanult a Budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem Bolyai-osztályában. Fűvesemberekről, gyógynövényes praktikákról szóló Ha nem használ, nem is árt című filmje 2014-ben elnyerte a Mediawave Online Filmfesztivál közönségdíját. Két évvel ezelőtt indította el a Székelyföldi Dokumentumfilm-szemlét.”

Szabó Károly szokásokat, hagyományokat gyűjt –ahogy az látszik a képein.

A korábbi interjúban erről azt mondta: „*Hamarabb voltam dokumentarista, mint könyvtáros. Amikor elkezdtem fényképezni, már akkor is szocio-érzékeny voltam. Az akkori fotóim a street- és a szociofotó mezsgyéjén mozogtak. Aztán '93-tól elkezdtem felismerni a mozgóképben és hangban rejlő lehetőségeket. Így aztán szinte azzal egy időben, hogy elkezdtem videózni, elkezdett vonzani a falu és az élő hagyományanyag.*”

Mindig van nála kamera. Ennek is köszönhetőek a most kiállított gyönyörű képek.

Tájak, arcok, tekintetek. Ráncok, amelyekről évtizedes bölcsesség árulkodik, szemek, amelyek még hetven-nyolcvan évesen is huncutul tudnak ragyogni, vagy megöszült halántékok, amelyek mögött a bölcsesség lakozik.

A galérián kiállított fotók időutazásra hívnak. Az emlékezőktől visszahoz a mába: a medvebőr alól kikandikáló, vagy a virágokat csodáló fiúkkal, és a kislánnyal, aki színes tenyerét felmutatva „újraszínezhetsz” az életet. A jövőt.

Interaktív mesejáték a könyvtárban - „A szegény ember szőlője” című népmese életre kelt!

MAKÓ LILIÁNA, TATA

Igazi élményben volt része a gyerekeknek a minap, vendégünk volt a megyei könyvtár vezetője, **Mikolasek Zsófia**, aki egy különleges, interaktív mesejátékkal érkezett hozzánk. Az előadás alapját a klasszikus magyar népmese, *A szegény ember szőlője* adta, amely humorral, izgalmaival és tanulságokkal volt fűszerezve.

A gyerekek nem csupán nézői, hanem aktív részesei is voltak a történetnek: hiszen ők alakították a szegény ember három gyermekét, a királyt, a királylányt, míg Zsófia személyesítette meg a szegény embert és életre keltette a táltos paripát is, akinek humora még a könyvtáros kollégákat is megnevettette!

Az előadás folyamán folyamatos volt a kacagás, a figyelem, és az a bizonyos varázslat, amit csak egy jól megformált mese tud előidézni.

A mese annyira magával ragadta a gyerekeket, hogy a végén lelkesen kiáltották: „*Mégegyet!*”

Hálásak vagyunk a tatabányai könyvtárnak és Mikolasek Zsófiának a különleges délelőttiért - egy ilyen program után még inkább hisszük, hogy a mese örök!

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2025. október

1.
120 éves az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár 1905- 2025. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 4-5. - ill.
-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár történetéről.
2.
A Detectigers nyerte a nyári Kocsmakvízt / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 9-10. - ill.
-Kocsmakvíz nyár témában a tatabányai József Attila Könyvtárban.
3.
A JAMK-ban járt a fergeteg / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 14-15. - ill.
-Ötödik alkalommal került megrendezésre a tatabányai József Attila Könyvtárban a Fergeteges meseest, a Népmese Napjához kapcsolódva.
4.
A jövő könyvtárától a Nyitott Könyvek Éjszakájáig – erdélyi élménybeszámoló / Hatvani István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 20-22. - ill.
-Augusztus 27.-31., Székelyudvarhely: Jövő könyvtára 2025 szakmai konferencia - beszámoló.
5.
A távolságot mint üveggolyót, megkaptuk őt, megkaptuk / Szabó-Berghauer Zoltán. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 3. - ill.
-Sportos irodalmi napot szervezett a dorogi és az esztergomi városi könyvtár.
6.
Audiovizuális varázslat a MOSTJÓ fesztiválon / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 4. - ill.
-Harmadik alkalommal adott otthont a József Attila Könyvtár központi épülete a MOSTJÓ Minifesztiválnak. Az összművészeti esemény kellemes időben az Ökoteraszon zajlott.
7.
Az új létezés küszöbén / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 10. - ill.
-Az Öko-esték keretén belül került bemutatásra Soponyai János Nincs Én - Nincs lánc - Nincs korlát című könyve.
8.
Beszéd a Helischer József Városi Könyvtár 120. évfordulójára: elhangzott: 2025. augusztus 27., Esztergom Vármegyeháza dísztermében / Schmöltz Margit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 3.
-Schmöltz Margit könyvtárigazgató ünnepi beszéde az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár fennállásának 120. évfordulója alkalmából.
9.
Csak Anna dietetikus volt a szeptemberi Helyi érték vendége / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 16. - ill.
-Szeptember 11-én, Helyi érték sorozatunk őszi programjának első előadója Csák Anna dietetikus, okleveles élelmiszmérnök volt, aki gyakorlati tippekkel és tanácsokkal látta el az életmódváltásra és testsúlycsökkentésre elszánt érdeklődőket.
10.
Dr. Pécsi Rita előadása / Makó Liliána. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 15. - ill.
-2025. június 12-én Uzsálné dr. Pécsi Rita Fejleszt vagy rombol? címmel tartott előadást a gyermekek digitális eszközhasználatáról a tatai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban.
11.
Dukay varázsolt a könyvtárban / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 4-5. - ill.
-Az Új Forrás folyóirat szeptemberi szerkesztőségi estjéről.
12.
Fókuszban a könyvtári hagyatékok, gyűjtemények és ezek feldolgozása - XXVI. HKSZ konferencia Egerben / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 26-27. - ill.
-Beszámoló a XXVI. HKSZ konferenciáról, melynek 2025. július 30.-augusztus 1. között az egri Bródy Sándor Könyvtár adott otthont.
13.
Gyereksereggel indult az őszi / Csernátóni Bernadett ; Pócsföldi Gáborné; Kinstädtner Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 11. - ill.
-Gyermekprogramok a pilismaróti, a leányvári és a süttöi könyvtárakban.

14.

"Ha még egyszer születnék is, csak gazda vagy erdész lennék. : Fekete Istvánra emlékeztünk / Bacsáné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 10. - ill.

-A Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár a Fellner Jakab Kulturális Egyesülettel együttműködve szervezett irodalmi megemlékezést - 2025. szeptember 25-én - Fekete István születésének 125. évfordulója alkalmából.

15.

Harry Potter Napok az Adyban / Sárkány Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 16. - ill.

-A Magyar Mennydörgő Egyesületnek köszönhetően 2025. május 31-én megrendezésre került az első Harry Potter Nap az Ady Endre Művelődési Központban.

16.

HÉT KULCS PRÓBÁJA - avagy szabadulás a könyvtár "fogságából" / Kun-Kovács Erika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 24-25. - ill.

-A tatabányai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár gyermeknap alkalmából játékos szabadulósobát rendezett gyermekeknek.

17.

Hogy van a metaverzumban rekedt ember? / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 6-7. - ill.

-A metaverzumban rekedt embert mutatta be Balatoni Mónika egyetemi és kutatótanár a József Attila Könyvtár előadásán.

18.

Idén, veletek, Debrecenben... / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 28-29. - ill.

-Beszámoló a 2025-ös debreceni MKE Vándorgyűlésről.

19.

Idézetek Szabó János "Fekete-Fehér" című fotókiállításának megnyitójára : válogatta és felolvasta Kakuk Tamás / Kakuk Tamás. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 6-7. - ill.

-Szabó János "Fekete-Fehér" című fotókiállítása - József Attila Könyvtár Tatabánya, 2025. június 3.

20.

Író-olvasó találkozó Eszes Ritával / Illés Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 9-10. - ill.

-Szeptember 9-én Eszes Rita volt a tatabányai könyvtár vendége.

21.

Ismét nők voltak a középpontban a Tájéoló Könyvklubban / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 7-8. - ill.

-A tatabányai József Attila Könyvtár Tájéoló című olvasóklubjának májusi és júniusi programjairól.

22.

Ismét tárt karokkal várt bennünket a Börzsöny / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 17-19. - ill.

-Beszámoló az augusztus 11-15. között megrendezésre került KemGuru Olvasótáborról.

23.

Játszóudvart avattak a Móra Iskolában / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 14. - ill.

-A tatabányai József Attila Könyvtár gyermekkönyvtárai a Majki Népfőiskolai Társaság felkérésére vettek részt szeptember 16-án a Móra Ferenc Általános Iskola új játszóudvarának avatásán és az azt követő játékos gyermekprogramokon.

24.

Jókai 200, avagy Jókai mindig és mindenkor / Gicz Annamária. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 12-13. - ill.

-Jókai-dokumentumok kiállításai a komáromi Városi Könyvtárban az író és névadó születésének 200. évfordulója alkalmából.

25.

Két Tájéoló, megannyi könyv / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 7-8. - ill.

-Beszámoló a szeptemberi Tájéoló olvasóklubról.

26.

Kétkeréken Lillához / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 13. - ill.

-Szeptember 22-én autómentes nap keretében a József Attila Könyvtár Tatabánya kollektívája Dunaalmásra biciklizett, ahol megnézték a Lilla-emléksobát.

27.

Kutatók Éjszakája a könyvtárban / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 5-6. - ill.

-A tatabányai József Attila Könyvtár közös esti programot szervezett az MCE Felsőgallai Amatőrcsillagászati Klubbal szeptember 26-án.

28.

Manga varázslat a könyvtárban - tábor rendezett a József Attila Könyvtár / ForisekTímea ; Opálka Tamara ; Zantleitner Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 23-24. - ill.
-Ifjúsági mangatábor szervezett augusztusban a tatabányai József Attila Könyvtár 12-16 év közötti fiataloknak.

29.

Megújult a könyvtár / Fábián Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 12. - ill.
-Állományhonosítás, -selejtezés és könyvtárfelújítás Kocson.

30.

Múzsák nyomában - beszélgetés írásról, alkotásról és Botticelli szerelmeiről Schmöltz Margittal / Kun-Kovács Erika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 15. - ill.
-2025. június 5-én délután a tatai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár vendége volt Schmöltz Margit író, az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár vezetője, aki a Történelmiregény-írók Társaságának tagja és egyben alelnöke. A szerzőnővel az alkotás folyamatáról beszélgettünk Botticelli szerelmei című regénye kapcsán.

31.

Nyári napforduló megszállott krimikedvelőkkel : író-olvasó találkozó Szántó Dániellel. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 8-9. - ill.
-2025. június 21-én Szántó Dániel krimi író volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége.

32.

Olvasás 101-ig! / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 25. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár Gyermekkönyvtára júniusban tartotta olvasópályázatának eredményhirdetését.

33.

Öko olvasótábor az TMJV József Attila Könyvtárban / Gerginé Kolok Melinda. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 14. - ill.
-Beszámoló a tatabányai József Attila Könyvtár Gyalogbeka elnevezésű gyermek öko-olvasótáboráról.

34.

Ösztöndíjas könyvtárosok látogattak Tatabányára / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 9. - ill.
-Szeptember 20-án, fiatal határon túli és magyarországi könyvtárosok látogatták meg könyvtárunkat, immár harmadik alkalommal az Országgyűlési Könyvtár „Könyvtár, ami összeköt” ösztöndíjprogramjának részeként.

35.

Papírfonásról a júniusi Helyi értékben / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 11-12. - ill.
-Június 17-i Helyi érték sorozatunk vendége Nyulas-Györfy Erika volt, aki Papírfonás című könyve mellett annak technikájával is megismertetett bennünket.

36.

Régi korok zenéje könyvbemutatóval egybekötve / Maccher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 5-6. - ill.
-Az Új Forrás legújabb számának lapszámbemutatójáról.

37.

Tabuk nélkül az autizmusról és a szexualitásról / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 07-08. sz. (2025. július-augusztus), p. 11. - ill.
-A Léleksegítő Alapítvány rendezvényén, a József Attila Könyvtárban ezúttal az autizmus és a szexualitás került fókuszba. A program vendége volt Oravec Lizanka és Fekete Gy. Viktor, az Autista Vagyok YouTube-csatorna alapítója.

38.

Újabb muzeális kötetek újulhatnak meg / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 09. sz. (2025. szeptember), p. 16.
-Az NKA által kiírt restaurálási pályázaton 11 darab muzeális dokumentum megújítására nyert támogatást a tatabányai József Attila Könyvtár, mintegy 1,5 millió forint értékben.